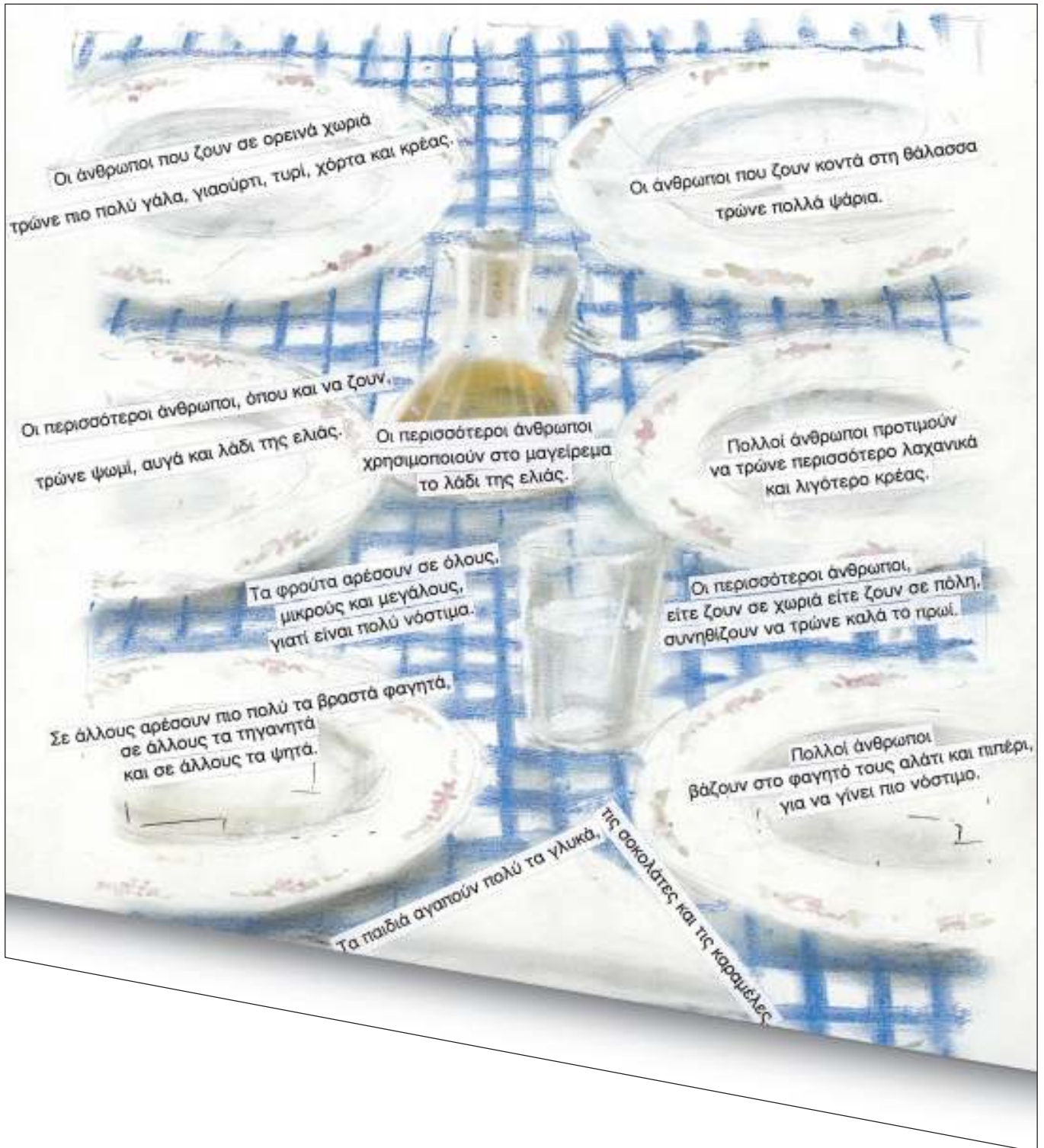

Οι άνθρωποι τρώνε...

Οι άνθρωποι στην Ελλάδα τρώνε...

Σκέψου και απάντησε:

Στο σπίτι σου πότε τρώτε περισσότερο, το μεσημέρι ή το βράδυ;

Ποια φαγητά σου αρέσουν πιο πολύ; Τα βραστά ή τα τηγανητά; Γιατί;

Εσύ τι συνηθίζεις να τρως για πρωινό;

Ποια φρούτα σου αρέσουν πιο πολύ; Γράψε τα.

Ποια γλυκά σου αρέσουν πιο πολύ; Γράψε τα.

Αν κάποιος σε ρωτούσε τι πρέπει να τρώει
ένας άνθρωπος για να είναι υγιής,
τι θα του απαντούσες;

- 1) να τρώει πολύ κρέας
- 2) να τρώει μόνο λαχανικά
- 3) να τρώει και κρέας και λαχανικά

Βάλε σε κύκλο την απάντηση που νομίζεις ότι είναι σωστή
και γράψε γιατί έδωσες αυτή την απάντηση.

Και κάτι που δεν ήξερες...

- Συζήτησε με τον δάσκαλο ή τη δασκάλα σου για το τι τρώνε τα παιδιά σε διάφορες χώρες του κόσμου.
- Βρες στον παγκόσμιο χάρτη πού βρίσκονται οι χώρες αυτές.

Τα παιδιά... τρώνε: η διατροφή τους ανά τον κόσμο!

ΒΕΛΓΙΟ

Χαρακτηριστικό δείγμα της ολοκληρωτικής επικράτησης της κουζίνας των ενηλίκων και στην παιδική διατροφή. Πολλή ζάχαρη, πολλά γλυκά, τεράστιες ποσότητες αυγών αλλά και λιπαρών ουσιών.

ΙΑΠΩΝΙΑ

Δίνεται μεγάλη βαρύτητα στην παιδική διατροφή (ιδιαίτερα στα σχολεία), η οποία αποτελεί και κομμάτι της εθνικής πολιτικής, με σχολικούς διατροφολόγους και αρκετά μεγάλους προϋπολογισμούς. Ιδιαίτερο ρόλο παίζει η παράδοση, με τα νουντλς, το ρύζι και το σούσι να αποτελούν μέρος της παιδικής καθημερινότητας.

ΚΙΝΑ

Αν και τα περισσότερα νεογέννητα τρέφονται με παιδικές τροφές, μόλις μεγαλώσουν τρώνε περισσότερο ρύζι, πατάτες και λαχανικά. Η βασική προετοιμασία της τροφής γίνεται στον ατμό, ενώ λάδια όπως το σησαμέλαιο χρησιμοποιούνται ελάχιστα.

ΚΟΡΕΑ

Από πολύ μικρά, τα παιδιά μαθαίνουν να τρώνε κίμτσι (ασιατικό λάχανο το οποίο έχει ζυμωθεί), πολύ ρύζι και τόφου, αρκετό γιαούρτι και χοιρινό.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Στις περισσότερες χώρες της, τη βάση της παιδικής διατροφής αποτελούν το καλαμπόκι και η γλυκοπατάτα (μια πρώτη ύλη κυριολεκτικά γεμάτη υγιεινά συστατικά).

Επίσης, πρωταρχικό ρόλο παίζει και το ρύζι.

ΣΟΥΗΔΙΑ

Τα δημητριακά, το ρύζι και το κρέας είναι μέρος της παιδικής διατροφής, που περιλαμβάνει και πάρα πολλά λαχανικά, όπως τα καρότα.

Τα γαλακτοκομικά, επίσης, είναι πανταχού παρόντα.

(εφημερίδα ΕΘΝΟΣ, 19-10-2010)

- Ας πούμε ότι θέλεις να γράψεις στον φίλο σου τον Γιάννη, που μένει στην Κομοτηνή, τι είναι το «ασουρέ». Τι θα του έγραφες;

- Γράψε τι φαγητά πρέπει να έχει το τραπέζι του Ραμαζανιού.

- Γράψε τι γλυκά φτιάχνουμε και τρώμε στο Σεκέρ Μπαϊράμ.

Διάβασε για τις βιταμίνες και για τον ρόλο που παίζει η καθεμιά στη σωστή ανάπτυξη του ανθρώπου. Συζήτησε με τον δάσκαλο ή τη δασκάλα σου για τις βιταμίνες που έχουν τα διάφορα είδη τροφίμων.

Οι βιταμίνες είναι συστατικά απαραίτητα για τη ζωή. Η έλλειψη βιταμίνης μπορεί να δημιουργήσει μικρά ή μεγάλα προβλήματα. Η βιταμίνη Α είναι απαραίτητη για τα μάτια, η βιταμίνη C για την άμυνα κατά των μικροβίων... Μόνο μια διατροφή με ποικιλία μπορεί να προμηθεύσει βιταμίνες, γιατί το σώμα μας δεν μπορεί να τις παράγει.

(Υμπέρ Μπεν Κεμούν, Μπριζίτ Ντυτριέ, Κατρίν Πάουελς, Ανακαλύπτοντας το ανθρώπινο σώμα, Αθήνα, εκδ. Πατάκη, 1998)

(<http://hartaetoi.wordpress.com>)

Φαντάσου ότι μαζεύεστε σε ένα σπίτι με την παρέα των φίλων σου και θέλετε να μαγειρέψετε ντοματόσουπα. Πώς θα έγραφες τη συνταγή έτσι ώστε να δίνει οδηγίες σε όλη την παρέα (σε πολλά άτομα) και όχι μόνο σε σένα; (Ας πούμε: **Ξεφλουδίστε τις ντομάτες.**)

Γκασπάτσο: Κρύα σούπα ντομάτας

Συστατικά

- 3 μεγάλες ώριμες ντομάτες
- 2 κόκκινες γλυκιές πιπεριές
- 1 μέτριο αγγούρι
- 2 φέτες ψωμί (κατά προτίμηση κτεσινό)
- 1 μικρό ξερό κρεμμύδι
- 1 σκελίδα σκόρδο
- 2 κουταλιές ξίδι
- 4 κουταλιές ελαιόλαδο
- 1 κουταλιά σούπας βασιλικό φρέσκο φιλοκομμένο (ή ξηρό)
- αλάτι/πιπέρι

(<http://foodjunkie.eu/2007/06/24/gazpach/>)

Τρόπος μαγειρέματος

- 1** Ξεφλούδισε τις ντομάτες και λιώσε τες στο μπλέντερ.
- 2** Πρόσθεσε τις πιπεριές, αφού τις καθαρίσεις από τους σπόρους.
- 3** Κόψε το αγγούρι σε κομμάτια και πρόσθεσέ το στο μείγμα μαζί με το κρεμμύδι, το σκόρδο, το λάδι και το ξίδι.
- 4** Χτύπα καλά τα υλικά μέχρι να γίνουν ένας ομοιόμορφος πουρές.
- 5** Βάλε το μείγμα σε ένα μπολ, πρόσθεσε αλάτι και πιπέρι και άσε τη σούπα στο ψυγείο για 2-3 ώρες.
- 6** Συνόδεψέ τη με κρουτόν, καυτερές πιπεριές (ωμές ή τουρσί) και φέτες από φρέσκο αγγούρι.

(http://www.tlife.gr/default.php?pname=RecipeView&recipe_id=146&friendly_name=gaspaccio&cat_id=33&rating=1)

Στη συνταγή αυτή κάποιος έσβησε κατά λάθος τα ρήματα που μας λένε τι πρέπει να κάνουμε για να μαγειρέψουμε το «καστανό ρύζι». Μπορείς να συμπληρώσεις τα ρήματα που λείπουν;

Καστανό Ρύζι: η φυσική επιλογή!

Το καστανό ρύζι διατηρεί το περίβλημα του καρπού του, το οποίο περιέχει ίνες και θρεπτικά συστατικά απαραίτητα για την καθημερινή διατροφή. Επιπλέον, το περίβλημα του καρπού είναι από τη φύση του χαμηλό σε κορεσμένα λιπαρά και αλάτι. Το καστανό ρύζι συνιστάται από διατροφολόγους γιατί περιέχει μαγνήσιο και φώσφορο, συστατικά απαραίτητα για την καλή λειτουργία του μεταβολισμού και για γερά κοκκαλά. Το Uncle Ben's® αξιοποίησε τη διατροφική εμπειρία του στο ρύζι για να φέρει στο τραπέζι σας τα οφέλη του καστανού ρυζιού σε 10 λεπτά.

Εύκολο στο μαγείρεμα

Με απράγγισμα

Χωρίς απράγγισμα

1

Β αρκετό νερό.

2

Π το ρύζι και λίγο αλάτι αν θέλετε.

1

Β 1,5 μέρος νερού για 1 μέρος ρυζιού και π αλάτι αν θέλετε.

2

Κ την κασαρόλα και σιγοβράστε μέχρι να απορροφηθεί όλο το νερό (περίπου 10 λεπτά).

3

Κ την κασαρόλα και σιγοβράστε για 10 λεπτά.

4

Σ καλά.

3

Σερβίρετε και απολαύστε!

5

Σερβίρετε και απολαύστε!

€ 500g

Σου αρέσουν τα παγωτά που βλέπεις στις εικόνες;
Νόστιμα, ε; Αν σου έλεγαν να γράψεις κάτι που
θα έκανε τους φίλους και τις φίλες σου να αγοράσουν και
να δοκιμάσουν αυτά τα παγωτά, τι θα έγραφες;
(Π.χ. **Δοκιμάστε αυτά τα παγωτά. Είναι υπέροχα...**)

Τι θα έλεγες στους φίλους και στις φίλες σου για να τους πείσεις να δοκιμάσουν τα δημητριακά που βλέπεις στη φωτογραφία; (Π.χ. **Δοκιμάστε αυτά τα καταπληκτικά δημητριακά.**)

Μία μερίδα 30 γραμμαρίων παρτίδας					
Ενέργεια	Σίδηρος	Ασβέστιο	Βιταμίνη Β1	Βιταμίνη Β2	Βιταμίνη Β3
115	10g	0,8g	0,3g	0,3g	
6%	11%	1%	2%	5%	

Τραγανά δημητριακά από σιτάρι με ακαταμάχητη σοκολατένια γεύση!

✓ 17% σε Σίδηρο
✓ 10% σε Ασβέστιο
✓ 25% σε 6 Βιταμίνες Β

375g

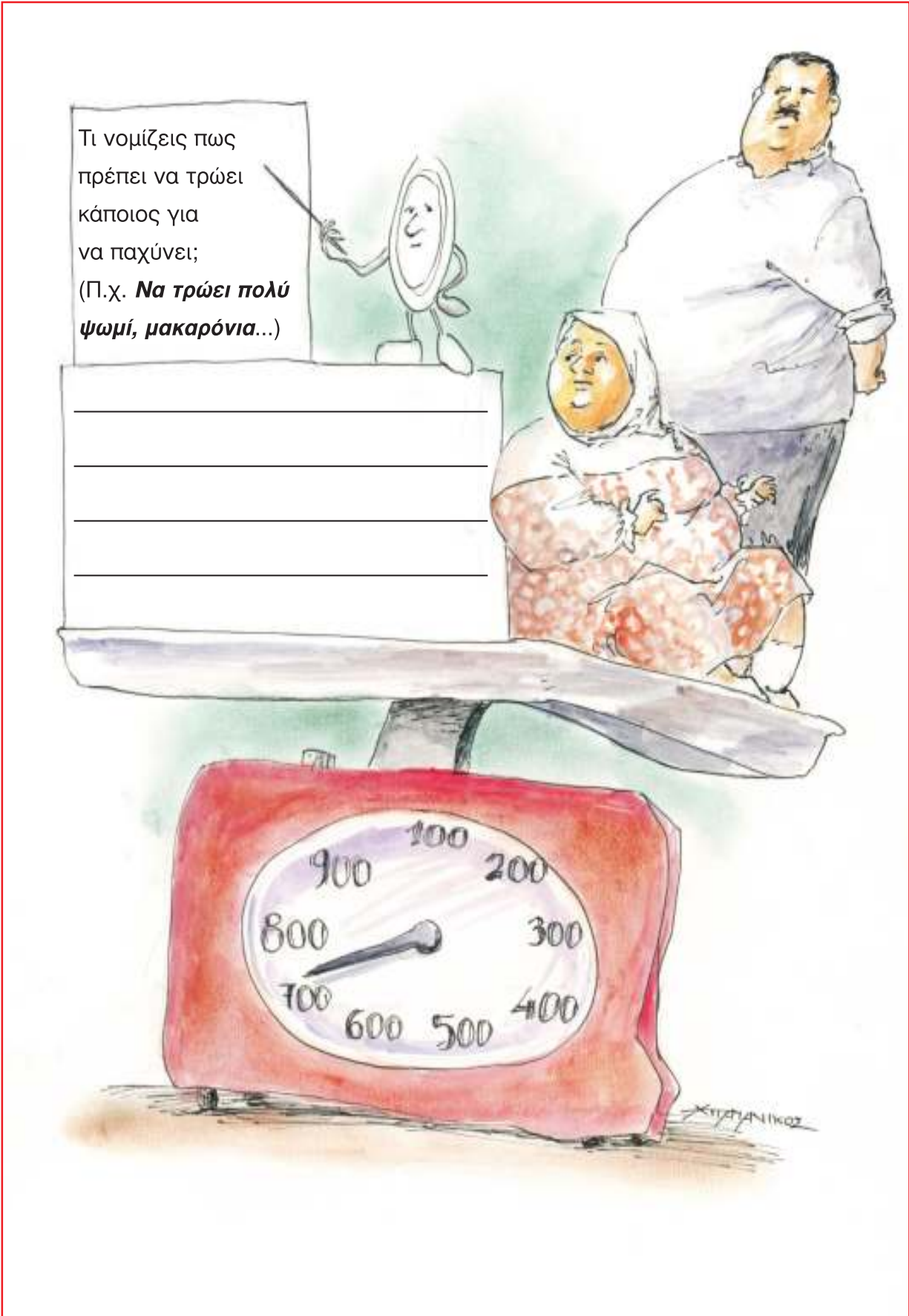

Τι νομίζεις πως πρέπει να τρώει κάποιος για να αδυνατίσει; (Π.χ. **Να τρώει λίγο ψωμί, λαχανικά...**)

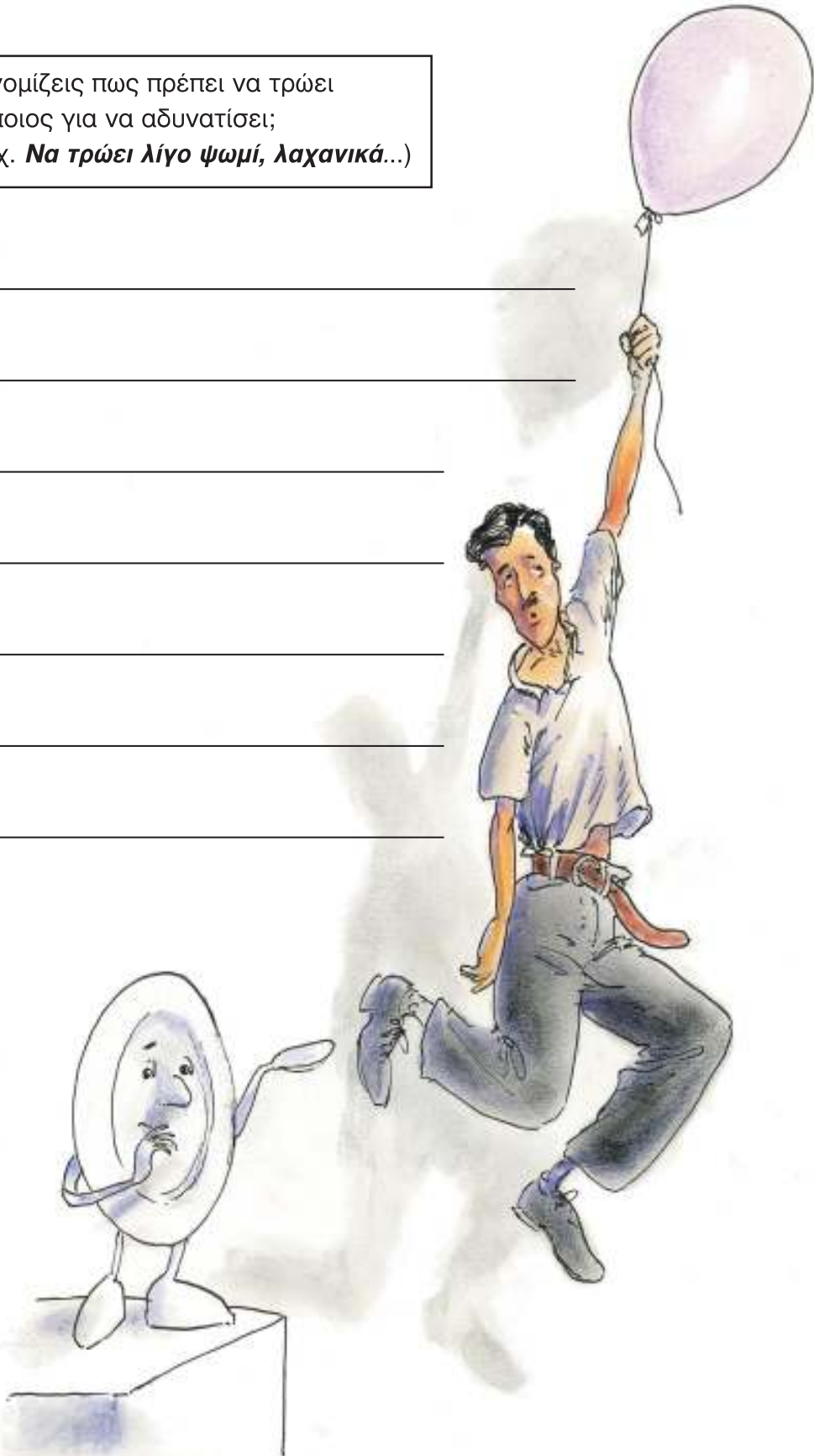

Στο παρακάτω διαφημιστικό μήνυμα
να βρεις τα αντίθετα των υπογραμμισμένων επιθέτων.

Απόλαυσε τη μία και μοναδική γεύση Nesquik στις τραγανές μπαλίτσες δημητριακών με αληθινή σοκολάτα!

Δοκίμασε τα αγαπημένα σου δημητριακά Nesquik και με απίθανη λευκή σοκολάτα στα Nesquik Duo!

Απολαύστε την πλούσια σοκολατένια γεύση τους και κερδίστε ταυτόχρονα ένα γέυμα πλούσιο σε βιταμίνες, σίδηρο και ασβέστιο και όλα τα θρεπτικά συστατικά που χρειάζεστε για να είστε γεμάτοι ενέργεια!

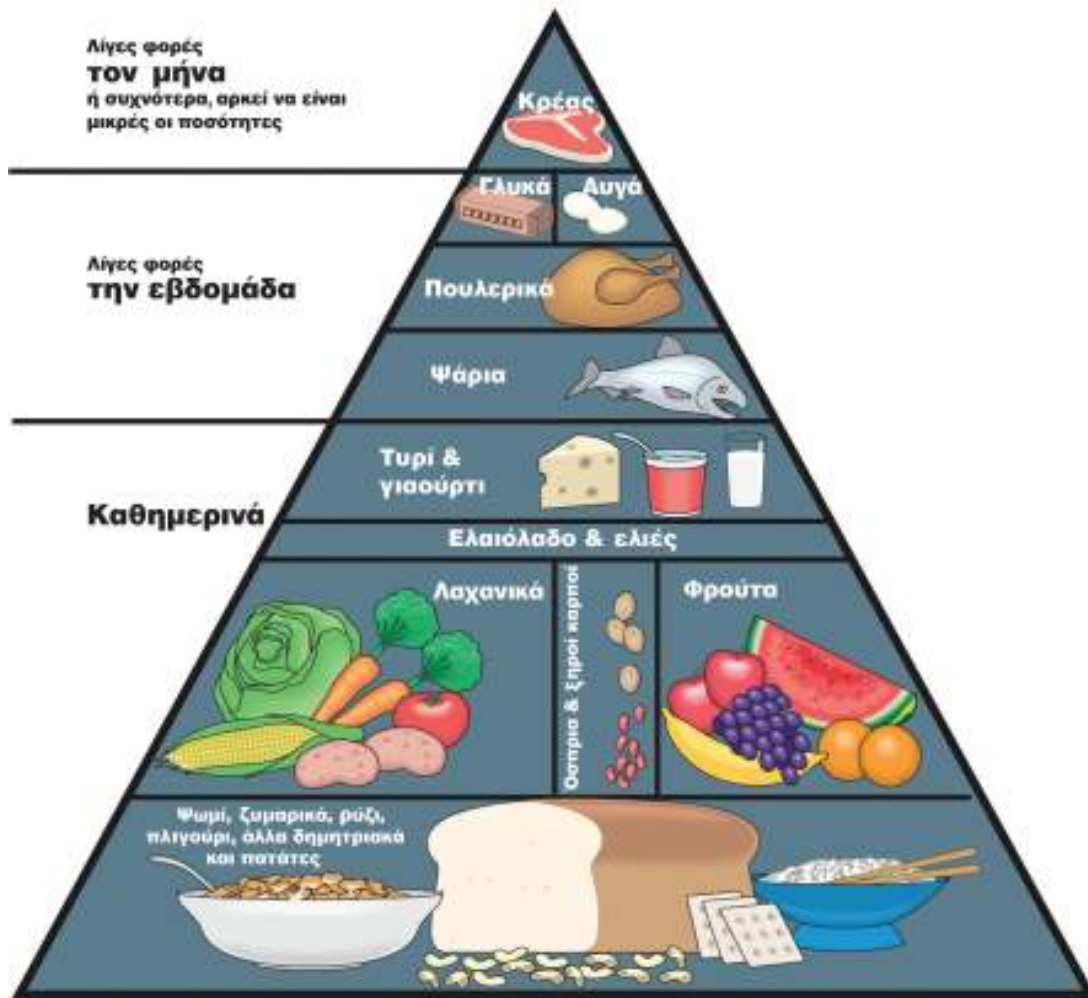
1. _____

3. _____

2. _____

4. _____

- Συζήτησε με τον δάσκαλο ή τη δασκάλα σου και τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου για την πυραμίδα της διατροφής.
- Υπογράμμισε τα ουδέτερα ουσιαστικά και στη συνέχεια γράψε τα.

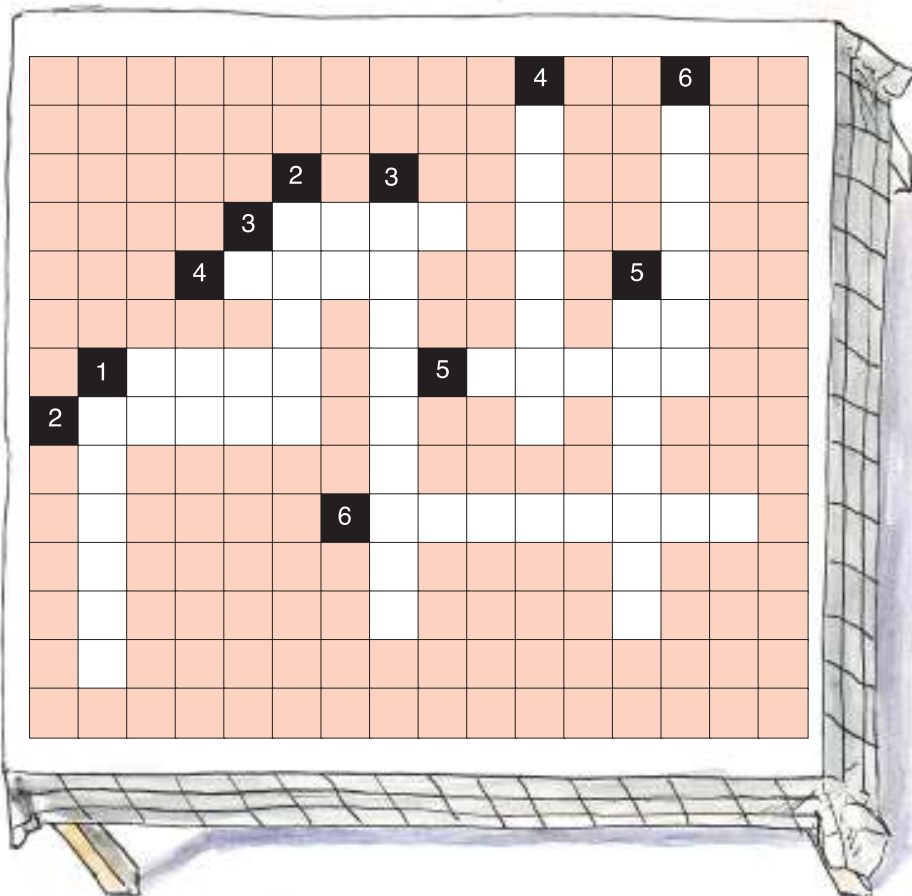

Προσπάθησε να λύσεις το σταυρόλεξο που ακολουθεί.

Οριζόντια:

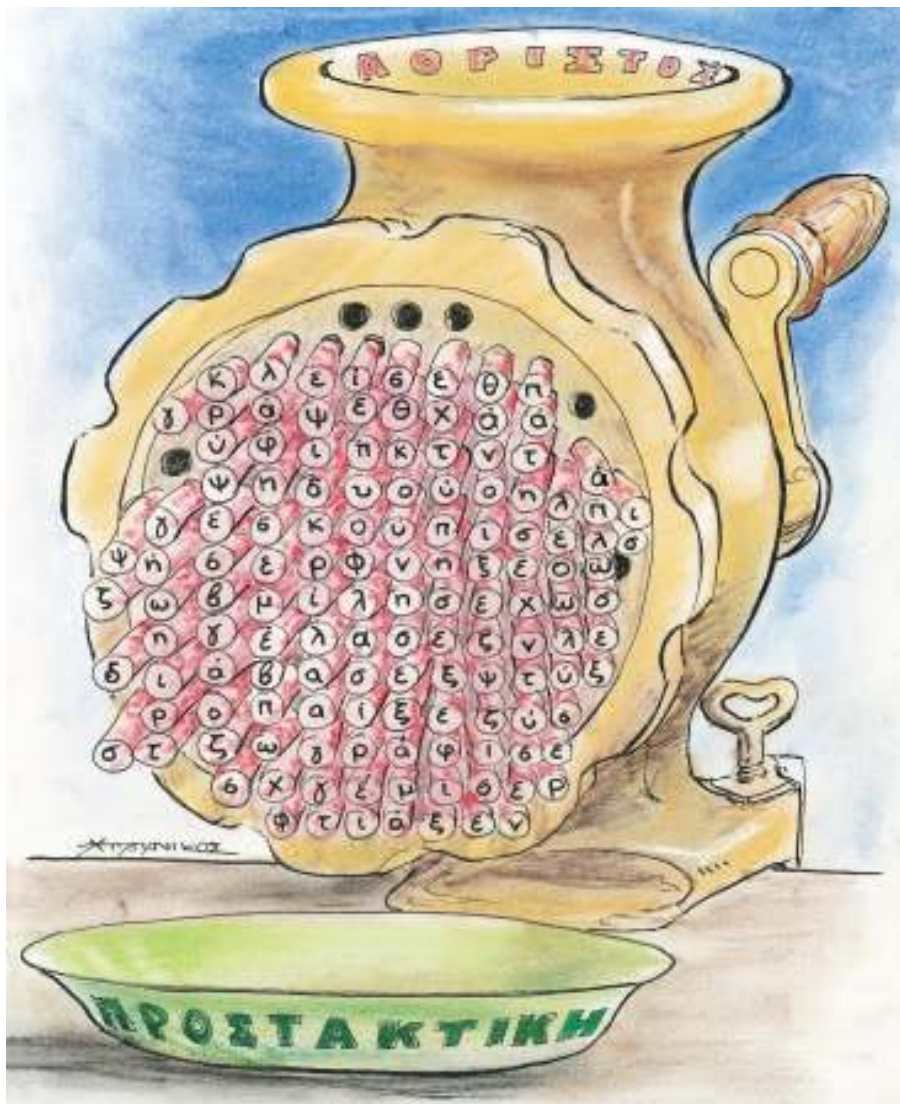
1. Το παίρνουμε από την ελιά.
2. Τρώγεται συνήθως ζεστή.
3. Το αγοράζουμε από τον φούρνο.
4. Το παίρνουμε από την αγελάδα, το πρόβατο, την κασίκα.
5. Δεν το τρώνε οι χορτοφάγοι.
6. Χωρίς αυτές ντοματοσαλάτα δε γίνεται.

Κάθετα:

1. Χωρίς αυτά σκορδαλιά δε γίνεται.
2. Πολλά... έχει η θάλασσα.
3. Με αυτά φτιάχνουμε μακαρονάδα.
4. Γίνεται πολύ νόστιμο το ψωμί όταν το αλείφουμε με αυτό.
5. Συχνά τις τρώμε τηγανητές.
6. Φαγητό που γίνεται από τα πόδια του αρνιού.

Σε αυτό το κρυπτόλεξο υπάρχουν 20 κρυμμένα ρήματα που βρίσκονται στον αόριστο της προστακτικής.
Μπορείς να τα βρεις;

Σου αρέσουν τα φρούτα; Στο σταυρόλεξο που ακολουθεί υπάρχουν πολλά. Προσπάθησε να το λύσεις.

Σώστε τα ζώα που χάνονται

Διάβασε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο:

ΤΟ ΠΑΝΤΑ-ΓΙΓΑΝΤΑΣ

Το πάντα-γίγαντας είναι ένα ζώο που μοιάζει με την αρκούδα και ζει στα βουνά της Κίνας. Το αρσενικό είναι λίγο μεγαλύτερο από το θηλυκό. Τα πάντα δεν ζουν σε οικογένειες. Κάθε πάντα ζει μόνο του σε μια μικρή περιοχή. Μπορεί να ανεβαίνει εύκολα στα δέντρα. Τα πάντα ζουν ψηλά στα βουνά, μέσα στα δάση από μπαμπού.

Το πάντα είναι φυτοφάγο ζώο και τρέφεται με μπαμπού. Μπορεί όμως να φάει έντομα και μικρά ζώα. Τα πάντα περνάνε περισσότερο από 16 ώρες την ημέρα τρώγοντας. Τα πάντα έχουν ένα έκτο «δάχτυλο» στα πόδια τους, που τα βοηθάει να κρατάνε το μπαμπού.

Το πάντα έχει μακριά και φουντωτή ουρά με παράξενα σχέδια. Μοιάζει σαν να φοράει 4 μακριές κάλτσες στα πόδια του και μαύρα χοντρά γυαλιά στα μάτια του.

Τα πάντα ζευγαρώνουν την άνοιξη. Ύστερα από πέντε μήνες το θηλυκό γεννάει ένα ή δύο μωρά. Όταν γεννιέται το πάντα, είναι ροζ, ζυγίζει όσο ένα μικρό μήλο και δεν έχει καθόλου μαύρα σημάδια. Όταν γίνει 2 χρονών, αφήνει τη μητέρα του και πηγαίνει να ζήσει μόνο του.

Τα πάντα δεν κινδυνεύουν από τον καιρό κι από τα άλλα ζώα, αλλά πεθαίνουν όταν δε βρίσκουν μπαμπού, γιατί αυτή είναι η τροφή τους.

(<http://www.athina984.gr/node/32363>)

Σκέψου και απάντησε:

Πού ζουν τα πάντα-γίγαντες;

Πώς ζουν τα πάντα;

Τι τρώνε τα πάντα;

Πόσα μωρά γεννάει το θηλυκό πάντα;

Ποιος είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τα πάντα;

Γράψε με λίγα λόγια πώς είναι ένα πάντα
(με τι μοιάζει, πώς είναι η ουρά του, τα μάτια του κτλ.).

Συζήτησε με τον δάσκαλο ή τη δασκάλα σου και
τους συμμαθητές σου τι μπορεί να κάνει ο άνθρωπος για
να προστατέψει τα πάντα, αλλά και τις αρκούδες, που απειλούνται
με εξαφάνιση. Γράψε κι εσύ τις δικές σου σκέψεις.

ΠΟΡΑΖΕΤΑΙ

Στο παρακάτω κείμενο να γράψεις μέσα στις παρενθέσεις τους αριθμούς με λέξεις.

Το πάντα ζει σε μεγάλο υψόμετρο, ανάμεσα στα 2.500 _____ και 3.200 _____ μέτρα. Μερικές φορές κατεβαίνει μέχρι τα 2.000 _____, όχι όμως κάτω από τα 1.600 _____ μέτρα, όπου ζουν οι άνθρωποι. Δεν ανεβαίνει επίσης πάνω από τα 3.500 _____ μέτρα, όπου δεν υπάρχουν δάση με μπαμπού.

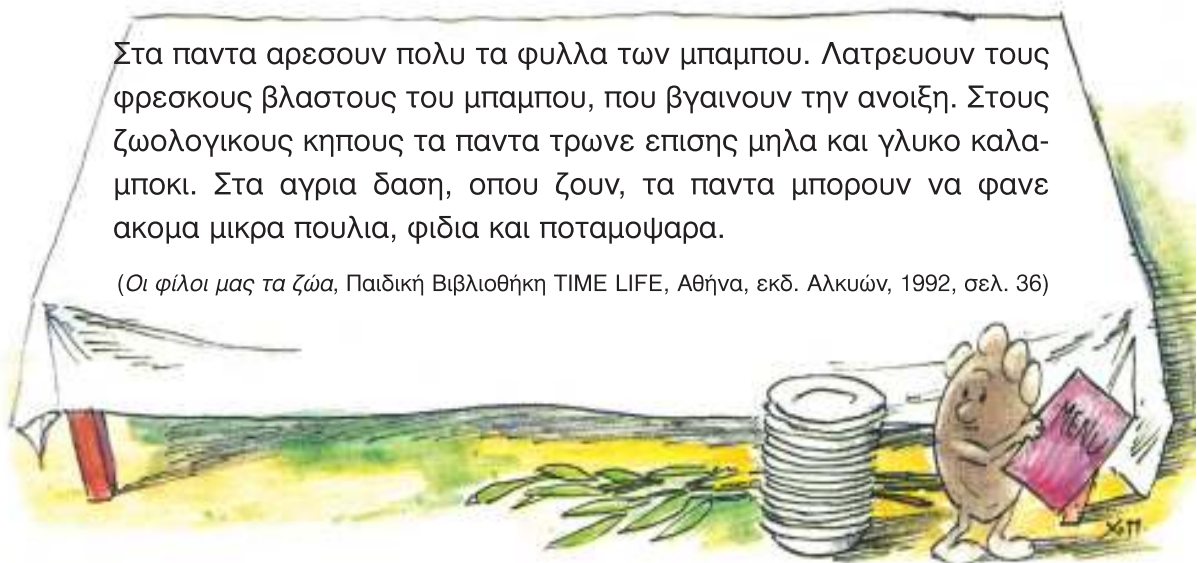
Να συλλαβίσεις τις παρακάτω λέξεις.

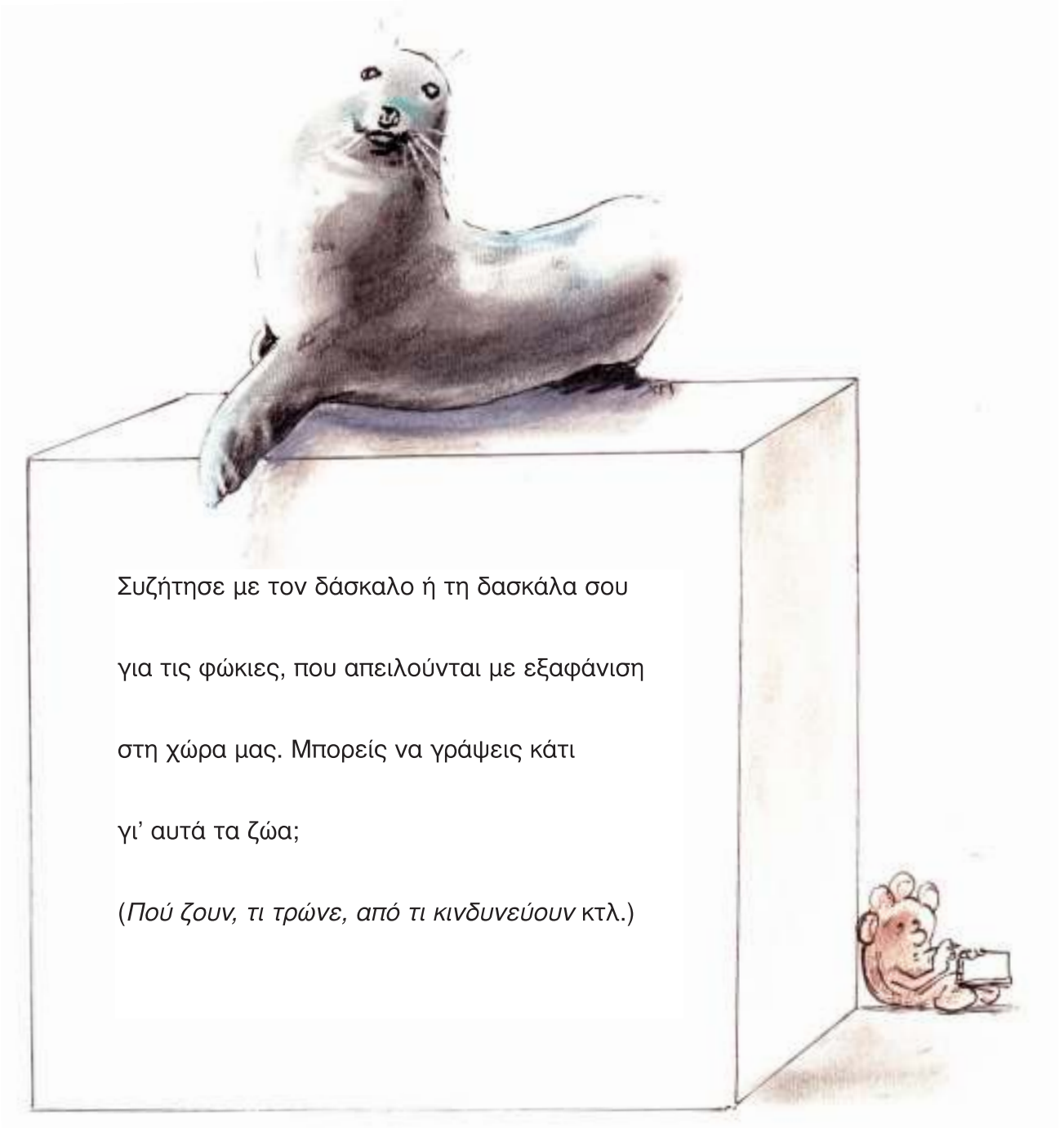

Να βάλεις τους τόνους στο κείμενο που ακολουθεί.

Στα πάντα αρεσουν πολυ τα φυλλα των μπαμπου. Λατρευουν τους φρεσκους βλαστους του μπαμπου, που βγαινουν την ανοιξη. Στους ζωολογικους κηπους τα παντα τρωνε επισης μηλα και γλυκο καλαμποκι. Στα αγρια δαση, οπου ζουν, τα παντα μπορουν να φανε ακομα μικρα πουλια, φιδια και ποταμοψαρα.

(Οι φίλοι μας τα ζώα, Παιδική Βιβλιοθήκη TIME LIFE, Αθήνα, εκδ. Αλκυών, 1992, σελ. 36)

Συζήτησε με τον δάσκαλο ή τη δασκάλα σου
για τις φώκιες, που απειλούνται με εξαφάνιση
στη χώρα μας. Μπορείς να γράψεις κάτι
γι' αυτά τα ζώα;
(Πού ζουν, τι τρώνε, από τι κινδυνεύουν κτλ.)

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΟΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΧΕΛΩΝΕΣ

ΑΙΓΑΙΟΣ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΧΕΛΩΝΕΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ
Βοηθήστε μας να τις σώσουμε
 ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τι πρέπει να προσέχουμε:

- 1 Όχι φώτα και φασαρία το βράδυ στην παραλία.
- 2 Όχι σκουπίδια στη θάλασσα και στις παραλίες.
- 3 Να τοποθετούμε τις ομπρέλες κοντά στο κύμα. Οι χελώνες γεννούν στη στεγνή άμμο.
- 4 Να μη βοηθάμε τα χελωνάκια να φτάσουν στο νερό. Το ταξίδι προς τη θάλασσα είναι το πιο σημαντικό στη ζωή τους και πρέπει να γίνει με τις δικές τους δυνάμεις.
- 5 Να μην αγοράζουμε προϊόντα από θαλάσσιες χελώνες (χελωνόσσωπες σε κοναέρβα, ταριχευμένες χελώνες, σκελετούς γυαλιών, διακοσμητικά για τα μαλλιά).

ΣΥΖΗΤΗΣΕ ΜΕ ΤΟΝ ΔΑΣΚΑΛΟ Ή ΤΗ ΔΑΣΚΑΛΑ ΣΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΘΟΥΝ ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΧΕΛΩΝΕΣ.
 Ρ.ΡΕΣ ΣΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΖΟΥΝ ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΧΕΛΩΝΕΣ.
 ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΣΕ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΑ ΡΗΜΑΤΑ.

Διάβασε προσεκτικά το γράμμα που ακολουθεί και συζήτησε με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σου γι' αυτά που λέει. Συμφωνείς; Πώς νομίζεις πως πρέπει να ζουν τα άγρια ζώα;

Η σχέση μου με τα ζώα ήταν πάντοτε περίεργη. Από το σπίτι είχαν περάσει διάφορα κατοικίδια. Γάτες, αηδόνια, χελωνάκια, πάπιες, χρυσόψαρα, και κάποια άλλα που μάλλον μου διαφεύγουν τώρα. Άλλες φορές συμπεριφερόμουν σε αυτά σωστά και άλλες όχι. Ήμουν παιδί όμως. Καθώς περνούσαν τα χρόνια, έμαθα να τα σέβομαι και να τα αγαπώ...

Η πρώτη και η τελευταία φορά που πήγα σε ζωολογικό κήπο ήταν στην Πράγα. Δεν είχα ξαναδεί ποτέ πιο δυστυχήσιμα ζώα από αυτά. Να κόβουν βόλτες μέσα στα κλουβιά τους ή να προσπαθούν να κρυφτούν από όλους αυτούς τους περίεργους, εμάς δηλαδή. Με ποιο δικαίωμα φερόμαστε έτσι σε αυτά; Ποιος μας δίνει το δικαίωμα να τα φυλακίζουμε;

Ύστερα από την επίσκεψή μου στο μεγάλο ενυδρείο του συνειδητοποίησα πως ότι είναι ένας ζωολογικός κήπος για τα ζώα ακριβώς το ίδιο είναι και το ενυδρείο για τα ψάρια. Μικρά και μεγάλα, θαλάσσιες χελώνες, πηγκουίνοι, όλα κλεισμένα πίσω από χοντρά τζάμια. Ο μόνος πραγματικός λόγος; Να ικανοποιήσουμε την περιέργειά μας. Άραγε το πετυχαίνουμε;

Τι νιώθει κάποιος όταν βλέπει ένα λιοντάρι τόσο ανήμπορο; Μια πολική αρκούδα να τρώει ψάρια από κουβά;

(http://noctoi.blogspot.com/2010_09_01_archive.html)

Βάλε ✓ στη σωστή απάντηση και δικαιολόγησε την απάντησή σου.

- Ο άνθρωπος να φροντίζει να εξαφανιστούν τα άγρια ζώα, γιατί κινδυνεύει από αυτά.
- Ο άνθρωπος να φροντίζει να ζουν τα άγρια ζώα σε προστατευόμενες περιοχές, όπου ο καθένας θα μπορεί να τα δει και να τα θαυμάσει.
- Ο άνθρωπος να φροντίζει να συνηθίσουν τα άγρια ζώα να ζουν σε κλουβιά.

- Θέλεις να μάθεις τα παράπονα που έχει μια καφέ αρκούδα από τους ανθρώπους; Διάβασε προσεκτικά το κείμενο που ακολουθεί και συζήτησε με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου σχετικά με το περιεχόμενό του.
- Υπογράμμισε στην πρώτη παράγραφο του κειμένου τα ρήματα και γράψε τα στο πρώτο πρόσωπο στον πίνακα που ακολουθεί.

ΤΑ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΜΟΥ...

Οι γεωργοί μάς κυνηγούν γιατί προξενούμε ζημιές στις καλλιέργειες. Οι μελισσοκόμοι ξέρουν την αγάπη μας για το μέλι και παίρνουν τα μέτρα τους εναντίον μας, οι κτηνοτρόφοι θυμώνουν γιατί τρώμε κανένα από τα ζωντανά τους. Και οι κυνηγοί πουλάνε το δέρμα μας και τα μικρά μας για να τα κάνουν χορεύτριες στα πανηγύρια!

Υπάρχουν όμως και άλλοι λόγοι που μας κάνουν να κινδυνεύουμε όλο και περισσότερο. Οι τόποι όπου ζούμε χαλάνε ή καταστρέφονται τελείως. Οι ξυλοκόποι κόβουν όλο και περισσότερα δέντρα. Οι πυρκαγιές αφανίζουν τους τόπους όπου ζούμε. Οι άνθρωποι ανοίγουν δρόμους και κάνουν έργα μέσα στα δάση, πάνω στα βουνά. Άλλοι, πάλι, κόβουν δέντρα για να έχουν περισσότερο τόπο να βόσκουν τα ζώα τους. Οι άνθρωποι δηλαδή μας κλέβουν όλο και περισσότερο χώρο. Υπάρχει δυστυχώς κι άλλος ένας λόγος που χανόμαστε από την άγρια φύση. Είναι οι αρκουδιάρηδες, που έρχονται στο βουνό, σκοτώνουν τη μαμά αρκούδα και αιχμαλwτίζουν το αρκουδάκι. Οι αρκουδιάρηδες παίρνουν τα αρκουδάκια μαζί τους. Τρυπούν τη μύτη του ζώου και περνούν έναν χαλκά, που χρησιμεύει για να το έχουν δεμένο και να το τραβούν όπου θέλουν. Το χτυπούν και το αφήνουν νηστικό μέχρι να μάθει να χορεύει.

Υπάρχει κι άλλη μορφή αιχμαλωσίας για τις καφέ αρκούδες. Είναι οι ζωολογικοί κήποι. Πολλοί απ' αυτούς δεν τηρούν τους νόμους, και τα ζώα υποφέρουν σε στενόχωρα κλουβιά.

(Αντιγόνη Καραγκούνη, *Εγώ η Καφέ Αρκούδα*, Αθήνα, εκδ. Νέοι Ακρίτες, 1996, σελ. 22, 24)

εγώ	κυνηγάω ή κυνηγώ

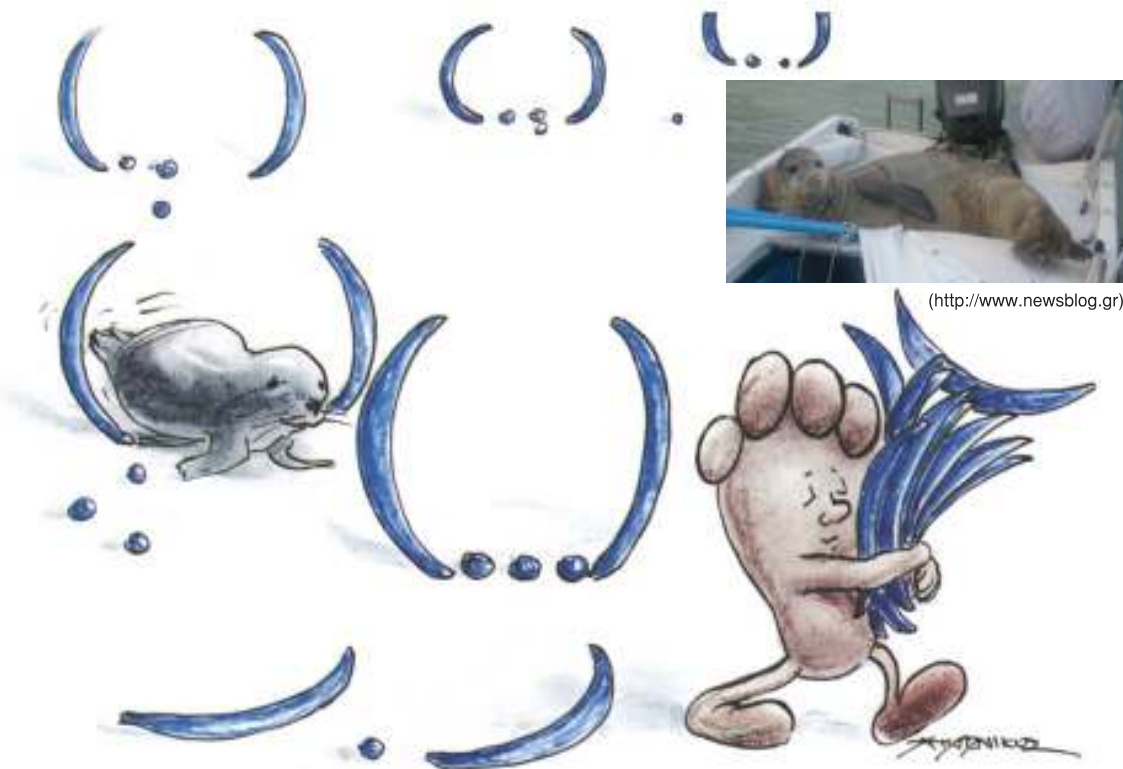

Στο κείμενο που ακολουθεί να συμπληρώσεις τα κενά βάζοντας τα ρήματα που είναι στην παρένθεση στον **ΕΝΕΣΤΩΤΑ** της οριστικής (τώρα), στο πρόσωπο και στον αριθμό που ταιριάζουν, όπως στο παράδειγμα.

Η φώκια δε **ζει** (ζω) μόνο στη θάλασσα, αλλά και στην ξηρά. _____ (Βρίσκω) καταφύγιο σε σπηλιές. Οι ψαράδες όμως _____ (στήνω) παγίδες με αγκίστρια ή _____ (σκοτώνω) με όπλα τις μικρές φώκιες που είναι στη στεριά.

Οι άνθρωποι _____ (χρησιμοποιώ) τις ακτές για να χτίζουν πόλεις ή εργοστάσια, ή για τον τουρισμό. Έτσι, οι φώκιες _____ (φεύγω) από αυτές τις ακτές και _____ (πηγαίνω) σε ακατοίκητα νησιά.

Επίσης, τα εργοστάσια στις ακτές της Μεσογείου _____ (αδειάζω) βρόμικα υγρά στη θάλασσα. Τα ψάρια που _____ (ζω) στις ακτές αυτές _____ (αρρωσταίνω) και στη συνέχεια _____ (αρρωσταίνω) και οι φώκιες που τα _____ (τρώω).

Στο παρακάτω κείμενο τα υπογραμμισμένα ρήματα μας λένε τι δεν πρέπει να κάνουμε. Προσπάθησε να ξαναγράψεις το κείμενο αλλάζοντας τα υπογραμμισμένα ρήματα έτσι που να φαίνεται ότι αυτό που λένε γίνεται συνέχεια ή πολλές φορές.

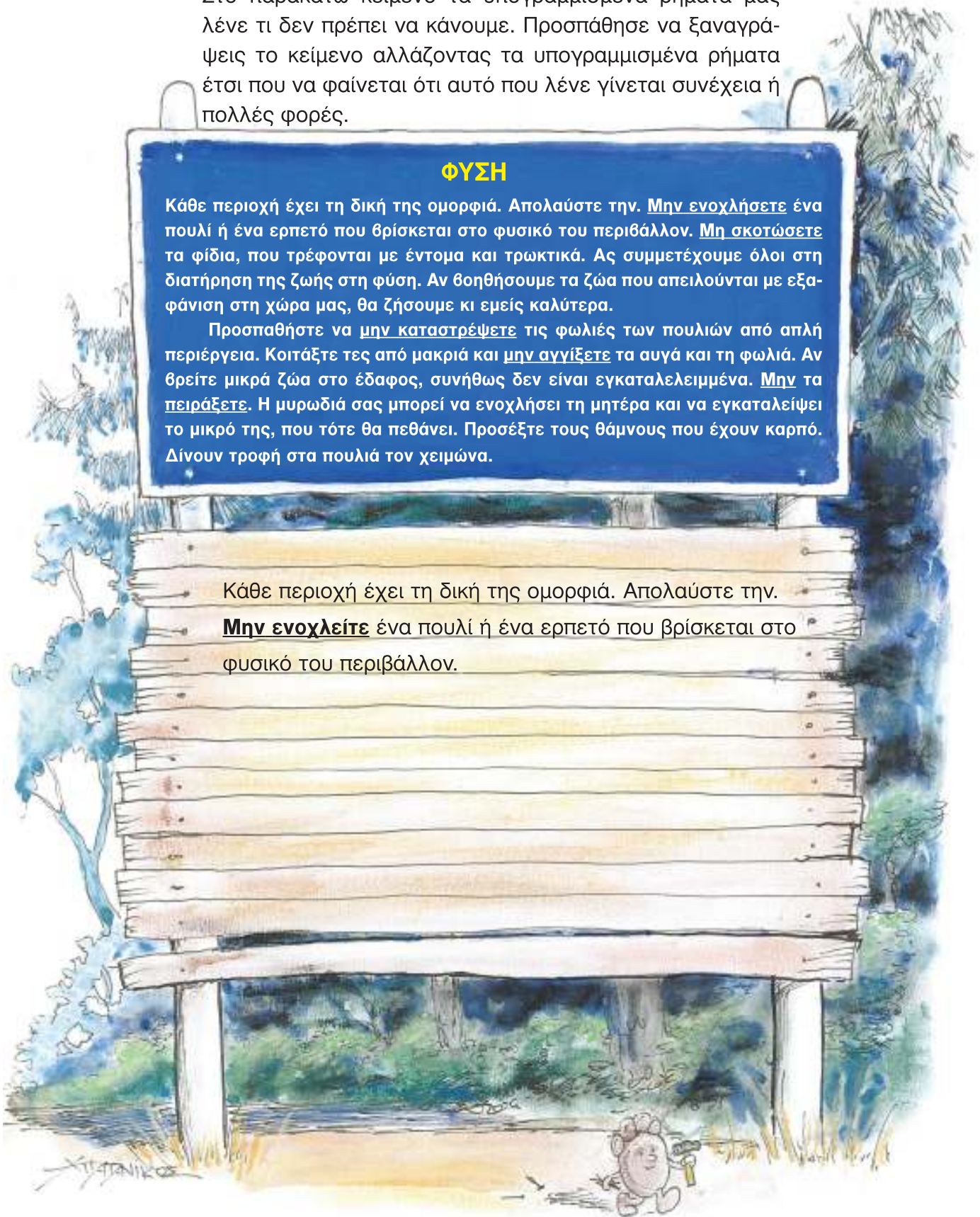
ΦΥΣΗ

Κάθε περιοχή έχει τη δική της ομορφιά. Απολαύστε την. Μην ενοχλήσετε ένα πουλί ή ένα ερπετό που βρίσκεται στο φυσικό του περιβάλλον. Μη σκοτώσετε τα φίδια, που τρέφονται με έντομα και τρωκτικά. Ας συμμετέχουμε όλοι στη διατήρηση της ζωής στη φύση. Αν βοηθήσουμε τα ζώα που απειλούνται με εξαφάνιση στη χώρα μας, θα ζήσουμε κι εμείς καλύτερα.

Προσπαθήστε να μην καταστρέψετε τις φωλιές των πουλιών από απλή περιέργεια. Κοιτάξτε τες από μακριά και μην αγγίζετε τα αυγά και τη φωλιά. Αν βρείτε μικρά ζώα στο έδαφος, συνήθως δεν είναι εγκαταλελειμμένα. Μην τα πειράξετε. Η μυρωδιά σας μπορεί να ενοχλήσει τη μητέρα και να εγκαταλείψει το μικρό της, που τότε θα πεθάνει. Προσέξτε τους θάμνους που έχουν καρπό. Δίνουν τροφή στα πουλιά τον χειμώνα.

Κάθε περιοχή έχει τη δική της ομορφιά. Απολαύστε την.

Μην ενοχλείτε ένα πουλί ή ένα ερπετό που βρίσκεται στο φυσικό του περιβάλλον.

Θέλεις να μάθεις τι τρώνε οι καφέ αρκούδες;
Διάβασε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο και υπογράμμισε
τα ουδέτερα ουσιαστικά που υπάρχουν.

Οι καφέ αρκούδες είναι ζώα πανμάγα, τρώνε δηλαδή και ζώα και φυτά, όμως από τα δόντια τους μπορεί κανείς να καταλάβει ότι πιο πολύ τους αρέσουν τα φυτά. Τρώνε δηλαδή χόρτα, φρούτα, βολβούς, βλαστούς. Τους αρέσουν πολύ τα αχλάδια, τα βατόμουρα, οι αγριοφράουλες, τα αγριοκέρασα. Ακόμα, τα βελανίδια, τα κάστανα, τα φουντούκια.

Τρώνε, επίσης, μικρά ζώα του δάσους, όπως έντομα, ψάρια, βατράχια και χελώνες.

Κάτι άλλο που αρέσει πάρα πολύ στις αρκούδες είναι το μέλι. Είναι γι' αυτές η καλύτερη λιχουδιά.

Να συμπληρώσεις τα κενά με **ε** ή **αι**.

ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ...

Στις τουριστικές αγορές θα βρείτ___ να πωλούντ___ ζωντανά ζώα, όπως παπαγάλοι και άλλα πτηνά, πίθηκοι, φίδια και χαμαιλέοντες. Σκεφτείτ___ σοβαρά πριν αποφασίσειτ___ να επιστρέψειτ___ στο σπίτι σας με ζωντανά άγρια ζώα. Το εμπόριο κάποιων ειδών απαγορεύετ___, ενώ για κάποια άλλα χρειάζετ___ η έκδοση ειδικής άδειας. Φροντίστ___ να ενημερωθείτ___ πριν αναχωρήσειτ___, αλλιώς μπορεί να καταλήξειτ___ στη φυλακή...

Να ξαναγράψεις το παρακάτω κείμενο χρησιμοποιώντας πληθυντικό αριθμό (να φαίνεται ότι αυτά που λέει είναι για πολλές θαλάσσιες χελώνες και όχι για μία).

Η θαλάσσια χελώνα Καρέτα Καρέτα κινδυνεύει να εξαφανιστεί γιατί οι άνθρωποι καταστρέφουν τις παραλίες όπου γεννάει τα αυγά της και οι ψαράδες τη σκοτώνουν γιατί καμιά φορά κάνει ζημιά στα δίχτυα τους. Τη θαλάσσια χελώνα Καρέτα Καρέτα τη βρίσκουμε στις παραλίες της Ζακύνθου, της Πελοποννήσου και της Κρήτης.

(<http://en.daringtodo.com/?p=20257>)

Θα ήθελες να γίνεις μέλος μιας οργάνωσης που σκοπό έχει να σώσει τα ζώα που απειλούνται με εξαφάνιση; Συμπλήρωσε την αίτηση που βλέπεις με κεφαλαία γράμματα.

Προσωπικά Στοιχεία

Όνομα: * _____
 Επώνυμο: * _____
 Οδός: * _____
 Αριθμός: * _____
 Πόλη: * _____
 Τ.Κ.: _____
 Σταθερό τηλέφωνο: _____
 Κινητό τηλέφωνο: _____
 Email: _____
 Επάγγελμα: _____
 Έτος γέννησης: _____

* υποχρεωτικά πεδία

Συνδρομή

Προσφέρω κάθε
 μήνα το ποσό των: €

Επιλογή κάρτας:

Όνοματεπώνυμο κατόχου:

Αριθμός κάρτας:

Ημερομηνία λήξης: Μήνας Έτος

Τα τρία ή τέσσερα
 τελευταία νούμερα
 στο πίσω μέρος της κάρτας:

Επιθυμώ να λαμβάνω το έντυπο υλικό της Οργάνωσης:

Επιθυμώ να λαμβάνω ηλεκτρονική ενημέρωση:

Καθαρισμός

Αποστολή

Όρα για παιχνίδι...

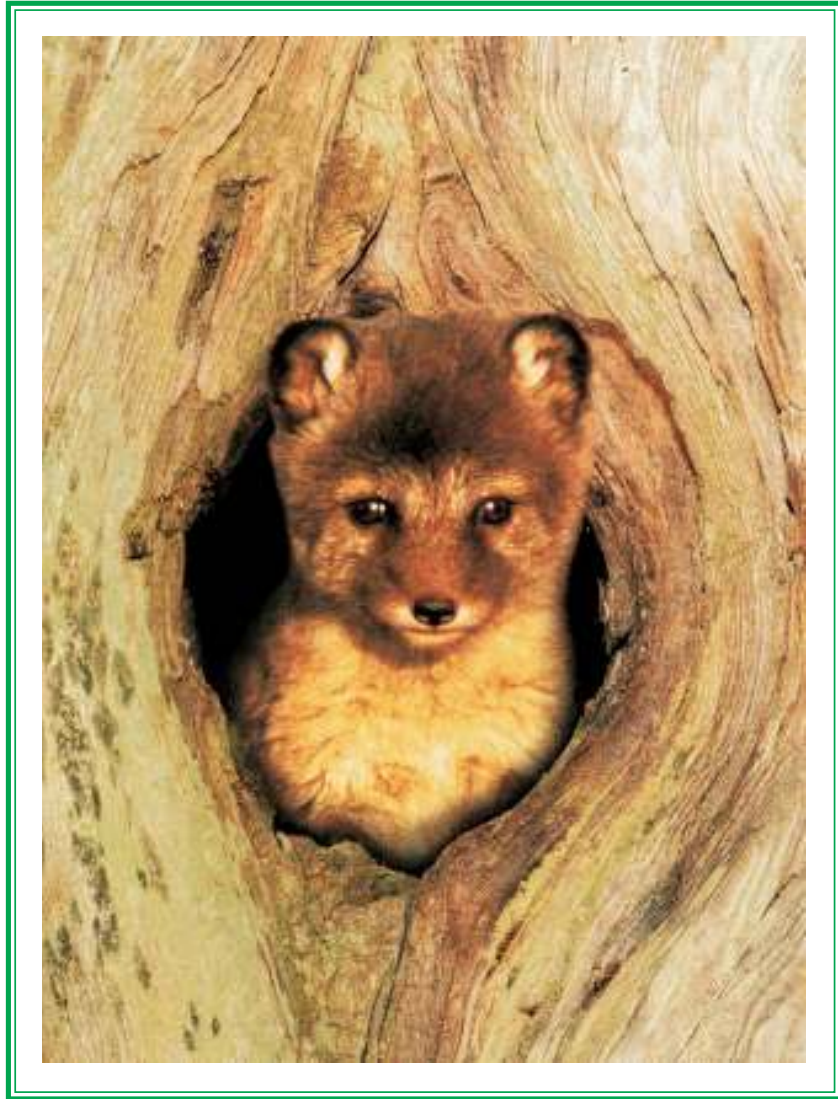
Τι τρώει η καφέ αρκούδα; Να βάλεις σε κύκλο τις τροφές που τρώει η καφέ αρκούδα.

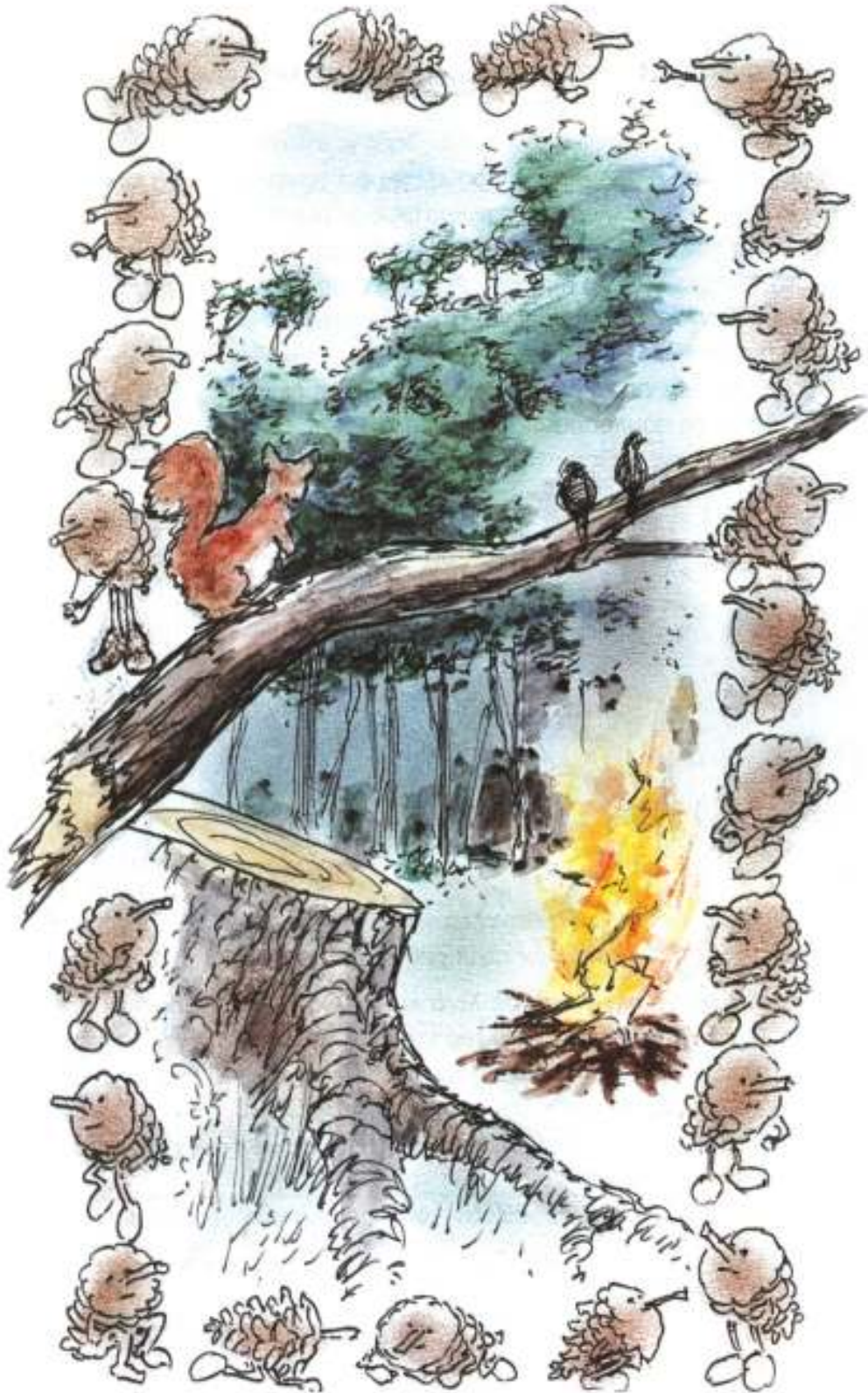
Χρωμάτισε τα ζώα που απειλούνται
με εξαφάνιση.

Τα δάση μας

Διάβασε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο:

ΤΑ ΠΛΗΓΩΜΕΝΑ ΠΕΥΚΑ

Το απόγευμα ήρθε ο δασοφύλακας.

Η πρώτη του δουλειά ήταν να κατεβεί στο μέρος που του έδειξε ο μπαρμπακώστας. Εκεί τον ακολούθησαν τα παιδιά. Για πρώτη φορά είδαν πληγωμένα πεύκα.

Μια τσεκουριά κατέβαινε από πάνω από τη μέση τους κι έφτανε ως τη ρίζα. Ήταν μια πληγή ανοιχτή, η μεγαλύτερη πληγή που μπορούσε να δει κανένας· δε θα έκλεινε ποτέ. Κι αν ήθελε να κλείσει, άλλες τσεκουριές την κρατούσαν ανοιχτή.

Μερικά πεύκα σχεδόν τα είχαν γδύσει. Δεν είχαν αφήσει στο κορμί παρά λίγη φλούδα. Φαίνονταν σαν το κρεμασμένο σφαχτό. Απ' αυτές τις πληγές έτρεχε άσπρο ρετσίνι. Το ρετσίνι ακολουθούσε την τσεκουριά και στάλαζε κάτω σε μια λακκούβα, που την είχαν ανοίξει προς τη ρίζα των πεύκων γι' αυτό.

Όλη αυτή η σφαγή ήταν για το ρετσίνι· για λίγες δραχμές που θα έβαζαν οι Πουρναρίτες στο σελάχι τους αν το πουλούσαν.

Τα πληγωμένα πεύκα θα πεθάνουν σε λίγο καιρό. Θα πέσουν από τον πρώτο δυνατό αέρα ή θα ξεραθούν γιατί δε θα έχουν πια χυμό.

Το τέλος τους το έχουν νιώσει και όμως τραγουδούν· σαλεύουν και φυσούν όπως τ' άλλα, τα γερά πεύκα.

Με το κομμάτι κορμό που τους έμεινε πίνουν από τη γη όσο χυμό μπορούν ακόμη· πρασινίζουν, έχουν ίσκιο.

Έτσι σακατεμένα μπορούν και δροσιζουν τους ανθρώπους. Το φυσικό τους είναι να κάνουν το καλό, δεν αλλάζει.

Δέντρα, περήφανα δέντρα!

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

(Η παρέα του μουσείου, τριμηνιαία έκδοση του Παιδικού Τμήματος των Φίλων του Μουσείου Γουλανδρή, σελ. 7)

Σκέψου και απάντησε:

Πότε ήρθε ο δασοφύλακας; Γιατί;

Πώς παρομοιάζει ο συγγραφέας τα πληγωμένα πεύκα;

Γιατί οι Πουρναρίτες «πλήγωναν» τα πεύκα;

Τα πληγωμένα πεύκα πεθαίνουν αμέσως; Γιατί;

Πώς χαρακτηρίζει ο συγγραφέας τα πεύκα;

Στο κείμενο υπάρχουν οι εξής φράσεις: «Έτσι σακατεμένα μπορούν και δροσίζουν τους ανθρώπους. Το φυσικό τους είναι να κάνουν το καλό, δεν αλλάζει».

Πώς τις καταλαβαίνεις εσύ αυτές τις φράσεις; Γράψε με λίγα λόγια τις σκέψεις σου.

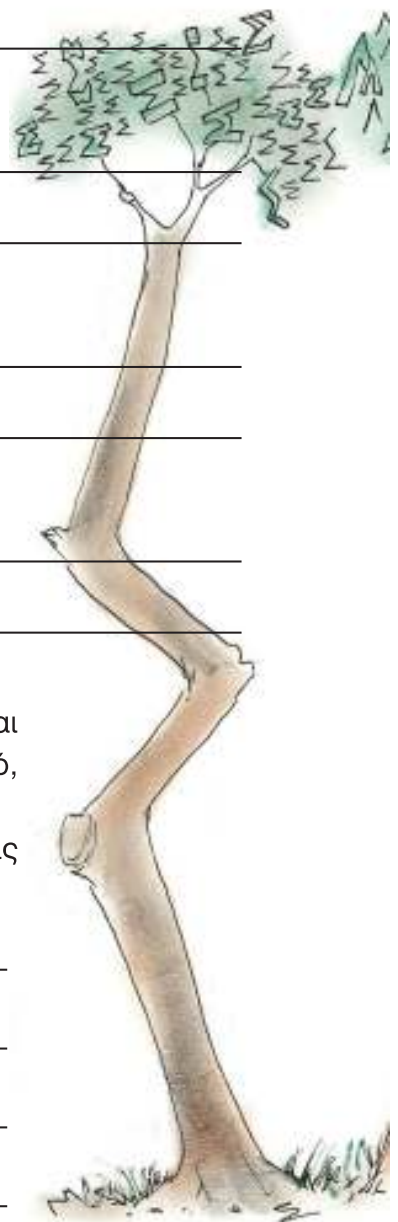

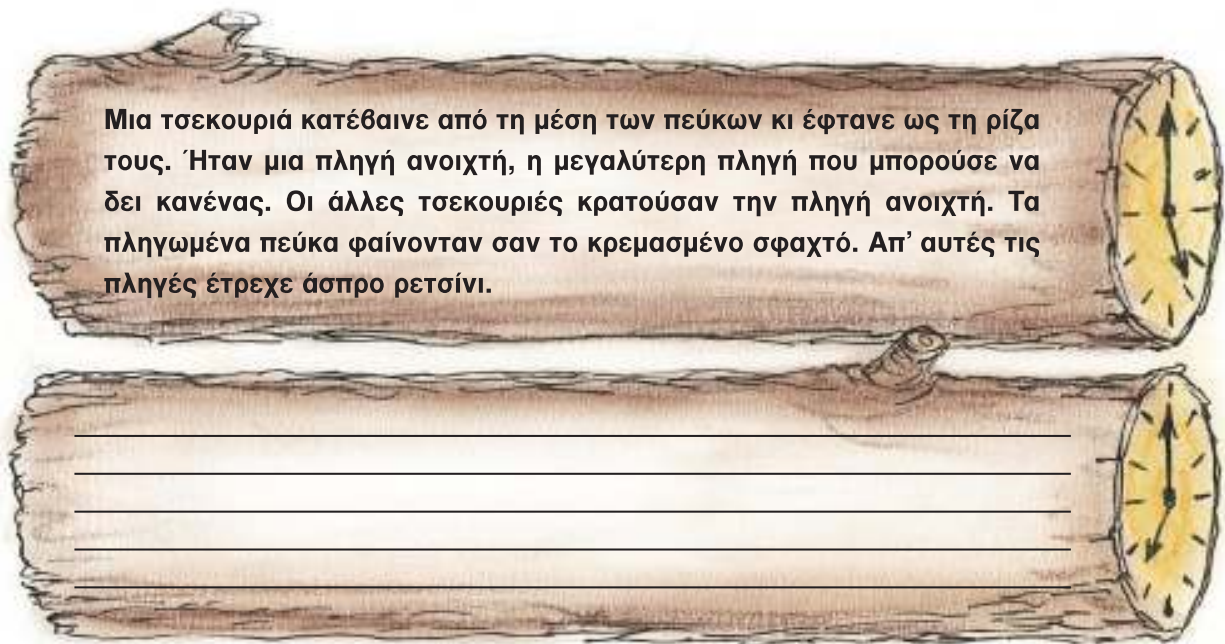

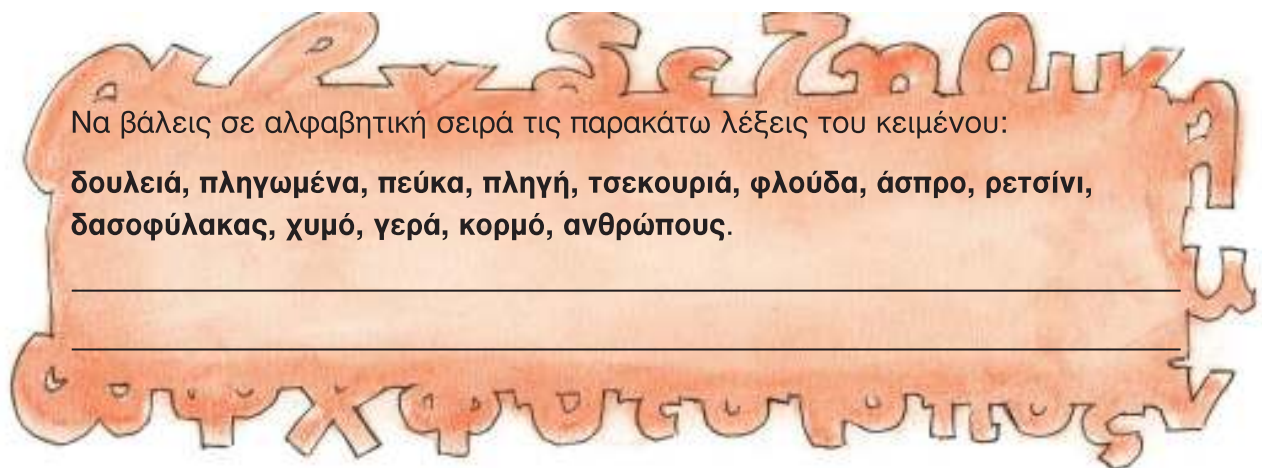

Στο παρακάτω κείμενο να υπογραμμίσεις τα ρήματα και στη συνέχεια να το ξαναγράψεις έτσι που να φαίνεται ότι αυτά που λέει γίνονται τώρα (από το παρελθόν στο παρόν).

Να γράψεις τα αντίθετα.

- Μήπως ζεις κοντά σε κάποιο δάσος που κινδυνεύει από πυρκαγιά; Τι νομίζεις πως πρέπει να γίνει για να προστατευτεί καλύτερα το επόμενο καλοκαίρι;
- Συζήτησε με τον δάσκαλο ή τη δασκάλα σου και τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σου γι' αυτό το θέμα.
- Σκέψου μήπως θα μπορούσατε να κάνετε κάτι όλοι μαζί, π.χ. να καθαρίσετε το δάσος από τα σκουπίδια.

(<http://like-wolves-life.pblogs.gr/2007/07/dasos-kapste-to.html>)

(<http://pyrgos-news.blogspot.com/2010/08/2000-2010.html>)

- Συζήτησε με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου το περιεχόμενο του παρακάτω φυλλαδίου.
- Γράψε σε ξεχωριστό φύλλο τι πρέπει να κάνουμε αν δούμε ένα δάσος να καίγεται.

Ενώ περπατάτε στο δάσος...

ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ

- Αποφεύγετε τον περίπατο σε δάσος τις ημέρες υψηλού κινδύνου (δυνατοί άνεμοι κτλ.).
- Οδηγείτε μόνο στους δρόμους όπου επιτρέπεται η διέλευση.
- Σεβαστείτε τα απαγορευτικά πρόσβασης σε ορισμένα δάση σε περιόδους κινδύνου πυρκαγιών. Από αυτό εξαρτάται η ασφάλειά σας.
- Μην καπνίζετε, μην ανάβετε φωτιές, ακόμα κι αν έχετε πάρει κάθε προφύλαξη.

...ξαφνικά βλέπετε να ξεσπά πυρκαγιά

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ:

- Αν παρατηρήσετε τον παραμικρό καπνό, ειδοποιήστε αμέσως την Πυροσβεστική Υπηρεσία.
- Τα πρώτα λεπτά προσπαθήστε να σβήσετε τη φωτιά που ξεκινά με χώμα, άμμο, νερό.
- **ΠΡΟΣΟΧΗ!**
Η προσπάθεια αντιμετώπισης της πυρκαγιάς με κλαδιά δέντρων μπορεί να μην είναι αποτελεσματική.
- **ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΣΤΟ 199**

Θυμηθείτε ότι: Για να σβήσει μια φωτιά, χρειάζεται ένα ποτήρι νερό το πρώτο δευτερόλεπτο, ένας κουβάς νερό το πρώτο λεπτό και ένας τόνος νερό μετά το πρώτο δεκάλεπτο!

Κάθε λεπτό μετράει, γι' αυτό αντιδράστε γρήγορα!

Προσπάθησε να ξαναγράψεις το κείμενο που ακολουθεί μεταφέροντας τα ρήματα από τον ενεστώτα στον παρατατικό (από το παρόν στο παρελθόν). Για να μη δυσκολευτείς, τα ρήματα που θα αλλάξεις είναι υπογραμμισμένα.

Κάθε καλοκαίρι τα δάση μας καίγονται. Οι συνέπειες από αυτές τις πυρκαγιές είναι τρομακτικές. Τα δέντρα, οι θάμνοι και τα λουλούδια καταστρέφονται, πολλά ζώα πεθαίνουν, ενώ όσα επιζούν έχουν χάσει πια το «σπίτι» τους. Τα πράγματα δεν είναι καλύτερα ούτε για τους ανθρώπους. Οι πόλεις και τα χωριά που βρίσκονται κοντά στα καμένα δάση κινδυνεύουν από πλημμύρες τον χειμώνα και από έλλειψη νερού το καλοκαίρι. Παρ' όλα αυτά, ελάχιστα γίνονται για να βοηθηθεί η φυσική αναγέννηση των δασών. Αντίθετα, οι καμένες εκτάσεις γρήγορα γεμίζουν παράνομα κτίσματα, μπάζα και σκουπίδια!

(Το πάντα, τριμηνιαία έκδοση του Παγκόσμιου Ταμείου για τη Φύση, Ιανουάριος-Μάρτιος 1999, τεύχος 25, σελ. 10)

Κάθε καλοκαίρι τα δάση μας **καίγονταν**. Οι συνέπειες από αυτές τις πυρκαγιές **ήταν** τρομακτικές. _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Οι Εθνικοί Δρυμοί

Στην Ελλάδα έχουν δημιουργηθεί 10 εθνικοί δρυμοί, που αποτελούν τις κυριότερες κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών και καλύπτουν περίπου 840.000 στρέμματα. Οι εθνικοί δρυμοί βρίσκονται στον Όλυμπο, στον Παρνασσό, στην Πάρνηθα, στο φαράγγι της Σαμαριάς, στον Αίνο, στην Οίτη, στην Πίνδο, στο φαράγγι του Βίκου, στις Πρέσπες, στο Σούνιο.

Στο κείμενο που ακολουθεί να συμπληρώσεις τα κενά βάζοντας τα ρήματα που είναι στην παρένθεση στον παρατατικό, στο πρόσωπο και στον αριθμό που ταιριάζουν, όπως στο παράδειγμα.

Ο Χαλίλ **κοίταζε** (κοιτάζω) το αυτοκίνητο που _____ (περνάω) εκείνη τη στιγμή. Ο οδηγός _____ (πετάω) το τσιγάρο του από το ανοιχτό παράθυρο. Ο Χαλίλ τού _____ (φωνάζω) να σταματήσει, αλλά αυτός δεν τον _____ (ακούω). _____ (Τρέχω) με μεγάλη ταχύτητα.

Το δάσος _____ (πιάνω) φωτιά. Την ίδια στιγμή, μια αλεπού _____ (στριφογουρίζω) φοβισμένη, ενώ τα μικρά αλεπουδάκια της _____ (παρατηρώ) γεμάτα απορία τις φλόγες που _____ (ξεπηδάω) από παντού.

Ο Χαλίλ _____ (τρέχω) σαν τρελός προς το γειτονικό χωριό φωνάζοντας: «Φωτιά στο δάσος. Τρέξτε γρήγορα!».

Ύστερα από λίγη ώρα, το νερό που _____ (ρίχνω) οι πυροσβέστες _____ (σβήνω) σιγά σιγά τη φωτιά στο δάσος.

Προσπάθησε να ξαναγράψεις το κείμενο που ακολουθεί μεταφέροντας τα ρήματα από τον παρατατικό στον αόριστο. Για να μη δυσκολευτείς, τα ρήματα που θα αλλάξεις είναι υπογραμμισμένα.

Στάχτη το φοινικόδασος στην Κρήτη

Μια πανέμορφη τοποθεσία της Κρήτης που φωτογραφίες της φιλοξενούνταν σε όλους τους τουριστικούς οδηγούς δεν υπάρχει πια όπως τη γνωρίζαμε. Το 70% του πανέμορφου φοινικόδασους καιγόταν, αφήνοντας μια πικρή γεύση όχι μόνο στους ντόπιους αλλά και σε οποιονδήποτε έχει περάσει έστω και μία φορά από την περιοχή. Οι ισχυροί άνεμοι 9 μποφόρ ήταν η αιτία που η φωτιά δεν μπορούσε να ελεγχθεί από την αρχή. Αφενός γιατί έπαιρνε γρήγορα μεγάλες διαστάσεις, αφετέρου γιατί οι πιλότοι των πυροσβεστικών αεροπλάνων πετούσαν βάζοντας σε κίνδυνο τη ζωή τους.

(εφημερίδα *ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ*, 23-8-2010, με αλλαγές)

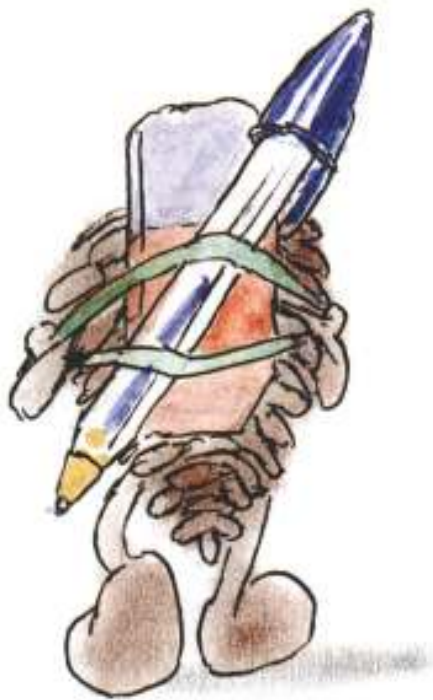

Κάποιος έσβησε τις σημειώσεις του Κουκουναρούλη, εκτός από μία. Προσπάθησε να τις συμπληρώσει κοιτώντας προσεκτικά την πρώτη και προσέχοντας αυτά που είπε.

Οι οδηγίες αυτές απευθύνονται σε σένα. Πώς θα τις έγραφες έτσι ώστε να δίνονται σε όλη την παρέα σου και όχι μόνο σε σένα; (Ας πούμε: **Χρησιμοποιήστε** ξερά φύλλα και όχι πράσινα κλαδιά για τα παιχνίδια σας.)

(http://grperblar.blogspot.com/2010_05_01_archive.html)

Την επόμενη φορά που θα πας σε κάποιο δάσος θυμήσου...

- Χρησιμοποίησε ξερά ξύλα και όχι πράσινα κλαδιά για τα παιχνίδια σου.
- Μη χαράζεις τα δέντρα, γιατί τα πληγώνεις.
- Μην κόβεις τις κορφές των δέντρων.
- Φύτεψε στο δάσος, σε ένα ξέφωτο, τα φυτά που έπαψαν να ανθίζουν στον κήπο ή στο μπαλκόνι σου.

ΦΩΤΙΑ

Αν ανάψετε για το σας, προέξτε πολύ να επιλέξετε **1** ασφαλές μέρος **ΜΑΚΡΙΑ** από οποιαδήποτε βλάβη. Μην ξεχνάτε ότι είναι **ΠΟΛΥ ΕΥΚΟΛΟ!** να πεταχτεί μια . Κάντε το υοντά στο **ΠΛΑΝ** στην άμμο ή το χώμα και έχετε πάντα έναν . Εξαφανίστε όλα τα **ΙΧΝΗ!** της πριν φύγετε. Σβήστε τη προεχειλιά. Καταβρέψτε τη με H_2O , απλώστε τα και τα κάρβουνα **+**, πριν φύγετε, φανακαταβρέψτε τα. Μην φύγετε πριν **ΚΡΥΟ** βουν τα κάρβουνα τόσο ώστε να μπορείτε να τα αγγίξετε. Απαγορεύεται να ανάβετε σε δωμάτιες περιοχές. Μια μικρή θέλει πάρα πολύ λίγο για να ξεφύγει και να εξαπλωθεί.

Από ένα μπορούμε να φτιάσουμε πολλά **ΣΤΡΙΠΤΑ**, αλλά ένα είναι ικανό να καταστρέψει πολλά .

 ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΗ ΣΑΣ ευθύνη να φροντίσετε να μη συμβεί αυτό. Αν δείτε κάποια , ειδοποιήστε τις αρχές αμέσως.

Στο παρακάτω κείμενο
να γράψεις μέσα στις παρενθέσεις
τους αριθμούς με λέξεις.

(<http://ecology-salonika.org/2009/?cat=35>)

Δενδροφύτευση στη Θεσσαλονίκη

24 Φεβρουαρίου

«Αναδασώνουμε μαζί – Ένα δέντρο για το μέλλον σας»

Η Νομαρχία Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τον Δήμο Πεύκων και το Ράδιο Θεσσαλονίκη **94,5** (_____) FM, καθώς και με την υποστήριξη της EPT3 και των εφημερίδων «Αγγελιοφόρος», «Μακεδονία», διοργανώνουν εθελοντική δενδροφύτευση.

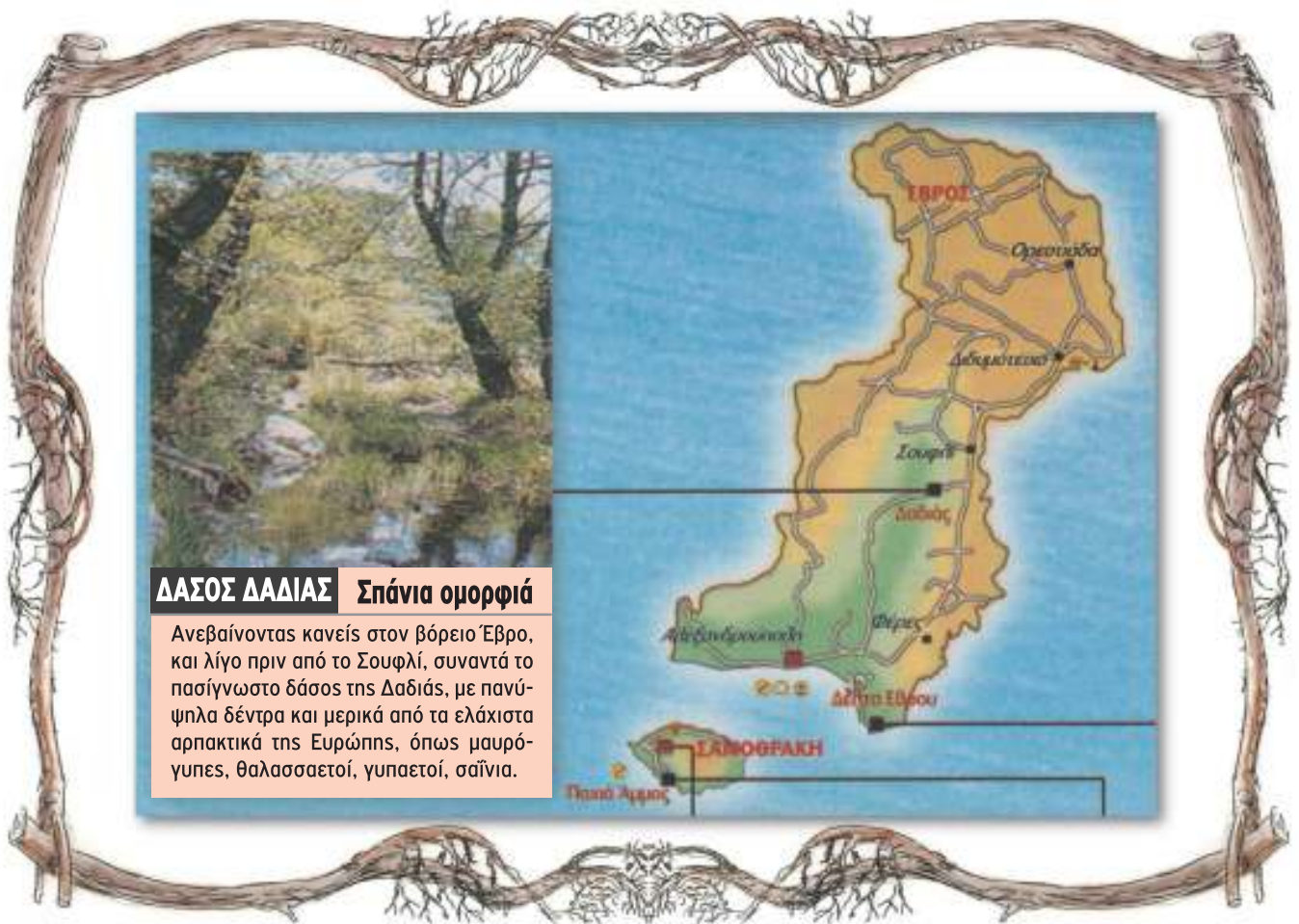
Η εθελοντική δενδροφύτευση θα γίνει την Κυριακή **7** (_____) Μαρτίου από τις **8.00** (_____) το πρωί μέχρι τις **2.30** (_____) το μεσημέρι στην περιοχή που βρίσκεται στο **10** (_____) χιλιόμετρο του επαρχιακού δρόμου Πεύκων-Φιλύρου.

Στόχος είναι να φυτευτούν **20.000** (_____) δενδρύλλια.

(<http://www.econews.gr/2010/02/24/plant-trees-thessaloniki/>)

Έχεις επισκεφτεί ποτέ το δάσος της Δαδιάς;
 Προσπάθησε να μαζέψεις υλικό (άρθρα και φωτογραφίες από
 εφημερίδες, περιοδικά ή το διαδίκτυο) για το δάσος της Δαδιάς.
 Να φέρεις αυτό το υλικό στην τάξη σου και να το συζητήσεις με
 τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου.

ΔΑΣΟΣ ΔΑΔΙΑΣ Σπάνια ομορφιά

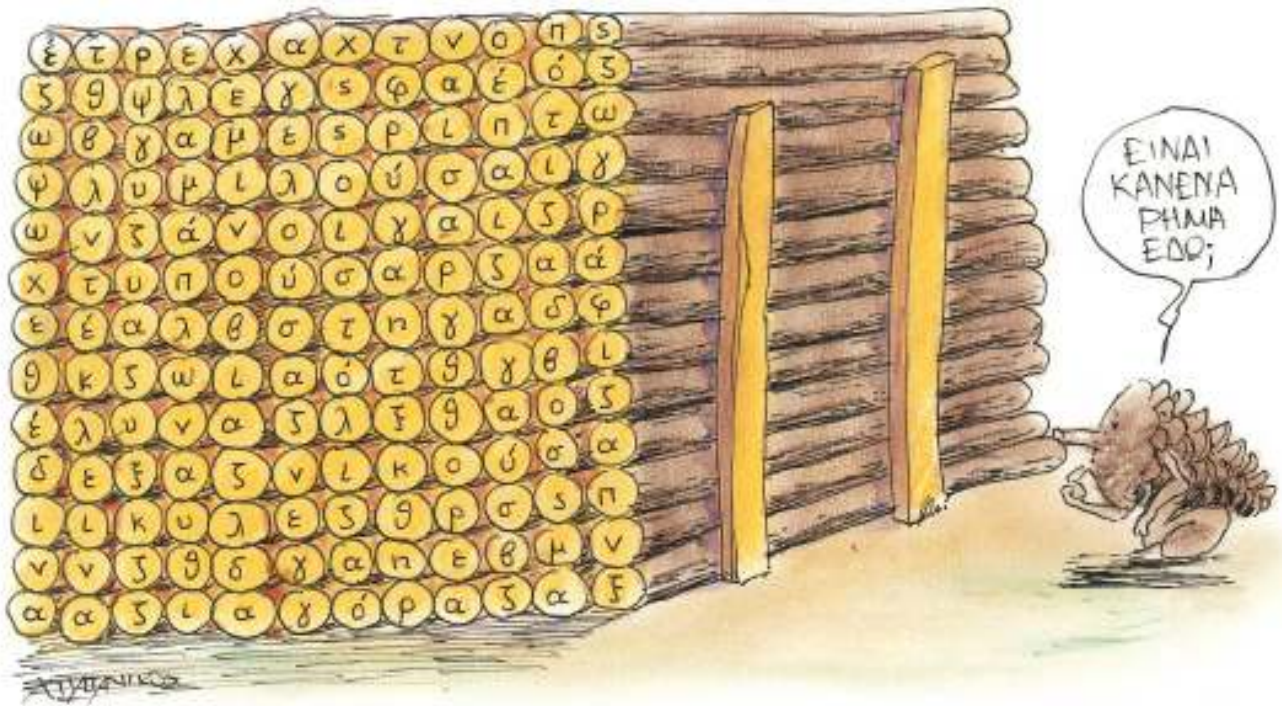
Ανεβαίνοντας κανείς στον βόρειο Έβρο, και λίγο πριν από το Σουφλί, συναντά το πασίγνωστο δάσος της Δαδιάς, με πανύψηλα δέντρα και μερικά από τα ελάχιστα αρπακτικά της Ευρώπης, όπως μαυρόγυπες, θαλασσαετοί, γυπαετοί, σάϊνια.

Ζωγράφισε κάτι για το δάσος.

Σε αυτό το κρυπτόλεξο υπάρχουν 15 κρυμμένα ρήματα που βρίσκονται στον παρατατικό. Μπορείς να τα βρεις;

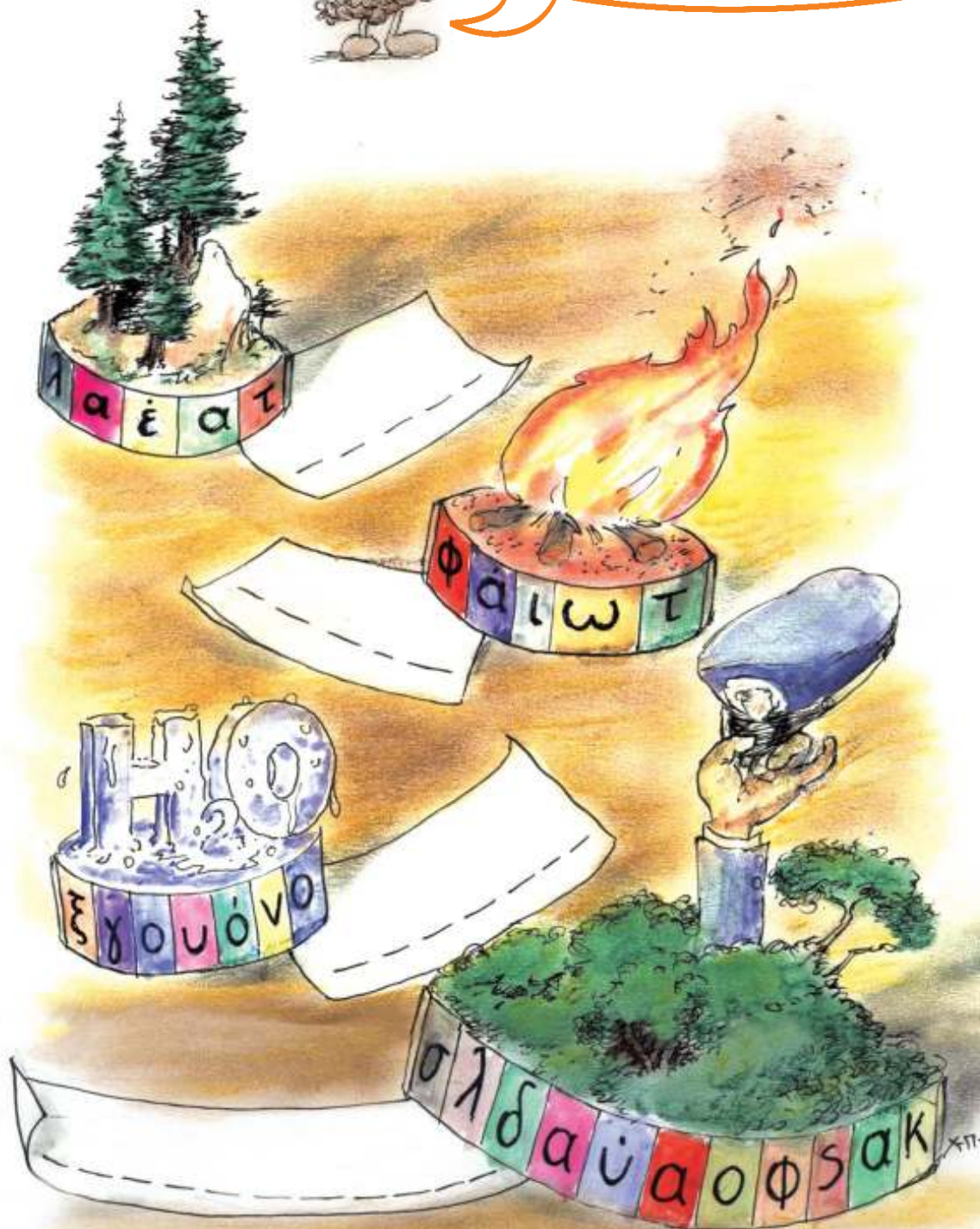

Παρακάτω δίνονται κάποιες λέξεις με ανακατεμένα τα γράμματα. Μπορείς να τις βρεις;

Ο καιρός

Διάβασε προσεκτικά το παρακάτω άρθρο από το διαδίκτυο.

Τρίτη 9 Μαρτίου

Βόρεια Ελλάδα: Πολικές θερμοκρασίες και χιόνι

Στα λευκά «ντύθηκε» η βόρεια Ελλάδα, όπου στη διάρκεια της νύχτας συνεχίστηκαν οι χιονοπτώσεις ακόμα και στα πεδινά, ενώ η θερμοκρασία έπεσε κάτω από το μηδέν σε πολλές περιοχές.

Επίσης, η κυκλοφορία διεξάγεται με αλυσίδες στο ορεινό οδικό επαρχιακό δίκτυο των νομών Ημαθίας, Πέλλας, Σερρών, Δράμας, Ξάνθης και Ροδόπης, καθώς επίσης και στα ορεινά των

νομών Τρικάλων και Καρδίτσας.

Εξαιτίας της κακοκαιρίας δε θα λειτουργήσουν την Τρίτη τα σχολεία στους νομούς Φλώρινας, Καστοριάς, Γρεβενών, Κοζάνης, Δράμας και Ξάνθης, ενώ στον νομό Ροδόπης έχουν αποκλειστεί από τα χιόνια δώδεκα οικισμοί της ορεινής κοινότητας Κέχρου.

Η χρήση αλυσίδων είναι απαραίτητη και για τα οχήματα που κινούνται στην εθνική οδό Θεσσαλονίκης-Ευζώνων (στο ύψος του Πολυκάστρου), σε ολόκληρο το επαρχιακό οδικό δίκτυο του νομού Κιλκίς, στο βόρειο τμήμα του νομού Χαλκιδικής και στα ορεινά της επαρχίας Εορδαίας Κοζάνης.

Με «πέπλο» χιονιού καλύφθηκαν οι περιοχές και γύρω από την πόλη της Θεσσαλονίκης. Μάλιστα, τα χιόνια έφτασαν μέχρι το δάσος του Σείχ-Σου, ενώ η θερμοκρασία στο κέντρο της πόλης έπεσε στους 3 βαθμούς Κελσίου νωρίς το πρωί.

Πυκνό χιόνι κάλυψε και τα αστικά κέντρα της δυτικής Μακεδονίας και σε ολόκληρο το εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο των νομών Φλώρινας και Καστοριάς τα οχήματα κινούνται με αλυσίδες.

Κλειστοί παραμένουν οι επαρχιακοί δρόμοι Χορτιάτη-Αγίου Βασιλείου και Μελισσοχωρίου-Ωραιοκάστρου, ενώ με αλυσίδες κινούνται τα οχήματα στον δρόμο Θεσσαλονίκης-Σερρών στο ύψος της Δορκάδας.

Λίγο μετά τις 8 το πρωί το θερμόμετρο στο χιονοδρομικό κέντρο Τριών-Πέντε Πηγαδιών Ημαθίας έδειχνε -6 βαθμούς, ενώ -2 βαθμούς είχε η Κοζάνη, -1 η Βέροια και 0 βαθμούς οι Σέρρες.

(<http://www.athina984.gr/node/89452>)

Σκέψου και απάντησε:

Σε ποιους νομούς δε θα λειτουργήσουν τα σχολεία λόγω της κακοκαιρίας;

Πόσα χωριά αποκλείστηκαν από τα χιόνια στον νομό Ροδόπης;

Ποιοι δρόμοι παρέμειναν κλειστοί;

Πώς γινόταν η κίνηση των αυτοκινήτων εξαιτίας της κακοκαιρίας; Γιατί;

Σε ποιες περιοχές σημειώθηκαν οι χαμηλότερες θερμοκρασίες;

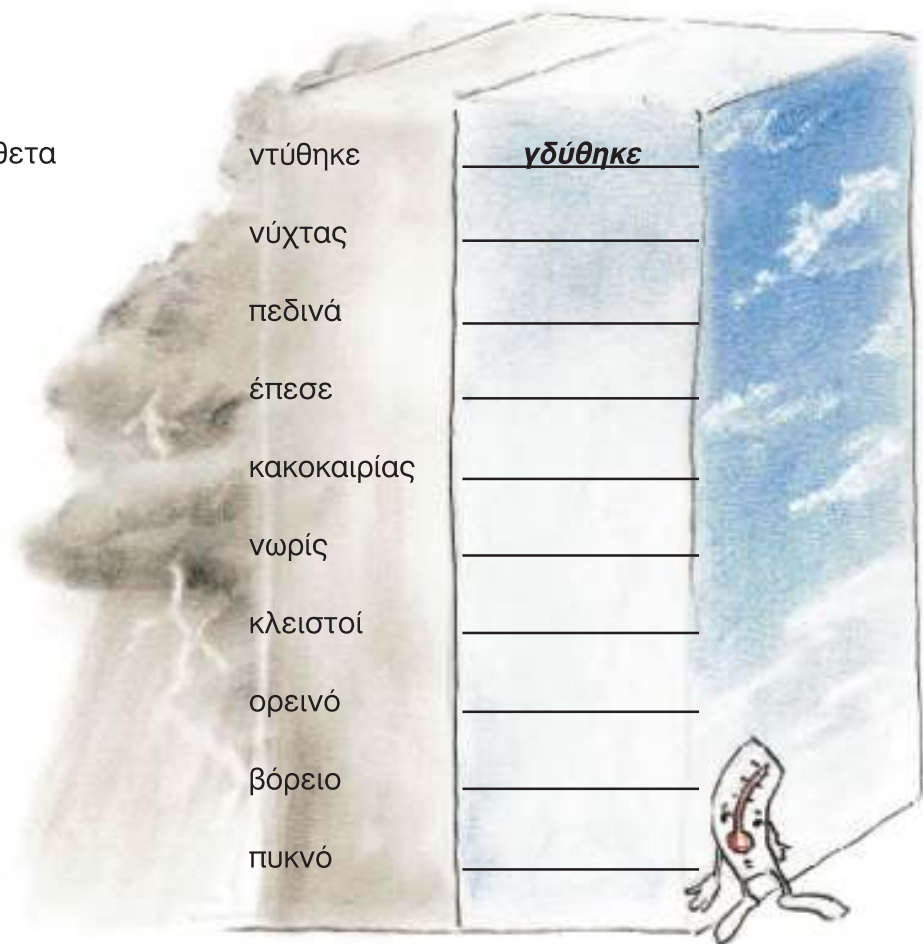

Να γράψεις τα αντίθετα των λέξεων του κειμένου.

ντύθηκε

γδύθηκε

νύχτας

πεδινά

έπεσε

κακοκαιρίας

νωρίς

κλειστοί

ορεινό

βόρειο

πυκνό

Να γράψεις τα τρία γένη (αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο) των επιθέτων του κειμένου: (ορεινός, κλειστός, επαρχιακός, οδικός, απαραίτητος, εθνικός, βόρειος, πυκνός).

ορεινός	ορεινή	ορεινό

«Άσπρισε» όλη η βόρεια Ελλάδα

Αποκλεισμένα λόγω του χιονιού είναι πολλά χωριά στον νομό Ροδόπης από το μαρτιάτικο κύμα κακοκαιρίας, που έφερε έντονες χιονοπτώσεις και θυελλώδεις ανέμους. Οι κοινότητες Κέχρου και Οργάνης καθώς και χωριά του δήμου Φιλύρας βρίσκονται αποκλεισμένα από τα ξημερώματα σήμερα. Τα σχολεία σε όλο τον νομό δεν λειτουργήσαν.

Τα 20 εκατοστά έφτασε το χιόνι σε πολλές περιοχές της Μακεδονίας και της Θράκης. Χιονόπτωση, χωρίς όμως ιδιαίτερα προβλήματα, είχαμε και στους νομούς Καβάλας, Δράμας και Ξάνθης, ενώ το χιόνι σκέπασε μέχρι και τα ορεινά της Θάσου. Λόγω των ισχυρών ανέμων δεν εκτελέστηκαν τα δρομολόγια Καβάλας-Πρίνου Θάσου, ενώ από την Κεραμωτή έγιναν μόνο τα δρομολόγια με πλοία κλειστού τύπου.

(εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 10-3-2010, με αλλαγές)

Στο κείμενο αυτό μαθαίνεις πώς ήταν ο καιρός στις 10 Μαρτίου. Αν σου έλεγαν να ξαναγράψεις το κείμενο με τέτοιο τρόπο που να λες σε κάποιους ανθρώπους πώς θα είναι ο καιρός αύριο, θα τα κατάφερνες; Προσπάθησε.

Αποκλεισμένα λόγω του χιονιού **θα είναι** πολλά χωριά στον νομό Ροδόπης από το μαρτιάτικο κύμα κακοκαιρίας, που **θα φέρει** έντονες χιονοπτώσεις και θυελλώδεις ανέμους.

Διάβασε προσεκτικά την πρόγνωση του καιρού και απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

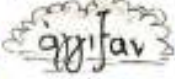
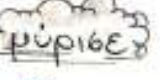
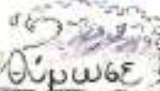
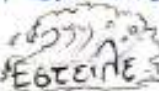
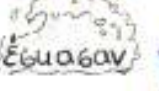
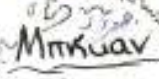
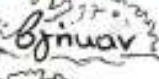
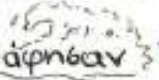
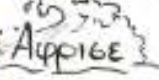
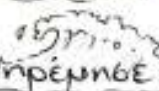
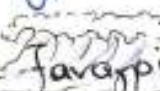
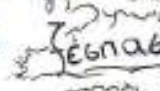

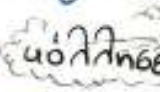
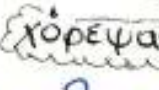

1. Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του καιρού την Παρασκευή 29 Μαρτίου;
2. Τι καιρός προβλέπεται στη Μακεδονία και στη Θράκη;
3. Τι άνεμοι θα πνέουν στη Μακεδονία και στη Θράκη;
4. Τι θερμοκρασία θα έχει η περιοχή της Μακεδονίας και της Θράκης;

Προσπάθησε να ξαναγράψεις στο τετράδιό σου το κείμενο που ακολουθεί μεταφέροντας τα ρήματα που είναι μέσα στα σύννεφα από τον αόριστο στον ενεστώτα (από το παρελθόν στο παρόν).

Μια φθινοπωρινή καταιγίδα

Το χρώμα τ' ουρανού άρχισε να βουραίνει.
 Βαριά τα σύννεφα άγγιζαν τα μαυρινά βουνά. Από
 μαυριά μύρισε βροχή. Οι καλοκαιρινές μπόρες
 είναι πιο δυνατές κι απ' τις χειμωνιάτικες. Η
 θάλασσα άμωγε έβειπε με δυνατή τα κύ-
 ματά της στη βεργιά κι εκείνα, τω ένα ύστερα
 από τ' άλλο, έμαθαν με δυνατή στα βράχια.
 Μπήκαν στις γκιβές τους, κι όταν βγήκαν,
 άφησαν τα υγρά τους αποτυπώματα άφρισε
 ήρέμησε ξαναβίψε. Λες κι όλος ο θυμός,
 όλη η μοναξιά, όλη η απεραντοσύνη της
 θάλασσας ζέπαγε εκείνη τη στιγμή. Ο αέρας
 μάταια προσπάθησε να ξεριζώσει τα δέντρα.
 λύγισαν όμως. Η άμμος υόληθε στα βρεχ-
 μένα βράχια. Τα χταπόδια - απλωμένα -
 χόρευαν με τα πλουάρια τους στους
 τρελοίς ρυθμούς του αγέρα. Μερικοί άνθρω-
 ποι όταν θρόμο έσπεζαν για να μην τους
 προλάβει η βροχή.

Στο δελτίο καιρού που ακολουθεί προσπάθησε να αλλάξεις το κείμενο έτσι που να φαίνεται ότι αυτά που λέει έγιναν χτες. (Πρόσεξε! Τα ρήματα που είναι στον μέλλοντα θα πρέπει να μπουν στον αόριστο.)

Επικίνδυνα καιρικά φαινόμενα το διήμερο

Ραγδαία επιδείνωση θα παρουσιάσει ο καιρός σύμφωνα με έκτακτο δελτίο της ΕΜΥ για επικίνδυνα καιρικά φαινόμενα. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, θα σημειωθούν ισχυρές βροχές και καταιγίδες σε αρκετές περιοχές της χώρας, παροδικές χιονοπτώσεις στα κεντρικά και βόρεια ορεινά και σημαντική πτώση της θερμοκρασίας. Παράλληλα, σταδιακά θα επικρατήσουν πολύ ενισχυμένοι βοριάδες, με την έντασή τους στο Αιγαίο να φτάνει τα 9 και τοπικά τα 10 μποφόρ. Την Πέμπτη η κακοκαιρία σταδιακά θα περιοριστεί στην ανατολική χώρα και στα νησιωτικά τμήματα του Αιγαίου.

Στη δυτική Ελλάδα, στην Πελοπόννησο, στο ανατολικό Αιγαίο και κατά τόπους στη βόρεια Ελλάδα θα εκδηλωθούν βροχές και καταιγίδες, που βαθμιαία από τα νοτιοδυτικά θα ενταθούν σημαντικά. Κατά τη διάρκεια της ημέρας τα εντονότερα φαινόμενα θα μετατοπιστούν ανατολικότερα και μέχρι αργά το βράδυ θα εντοπίζονται κυρίως στη Μακεδονία, στη Θράκη, στα νοτιοανατολικά ηπειρωτικά και στο Αιγαίο.

Οι θερμοκρασίες θα σημειώσουν σταδιακή πτώση.

(<http://news.ert.gr>)

Ραγδαία επιδείνωση **παρουσίασε** ο καιρός σύμφωνα με έκτακτο δελτίο της ΕΜΥ για επικίνδυνα καιρικά φαινόμενα. _____

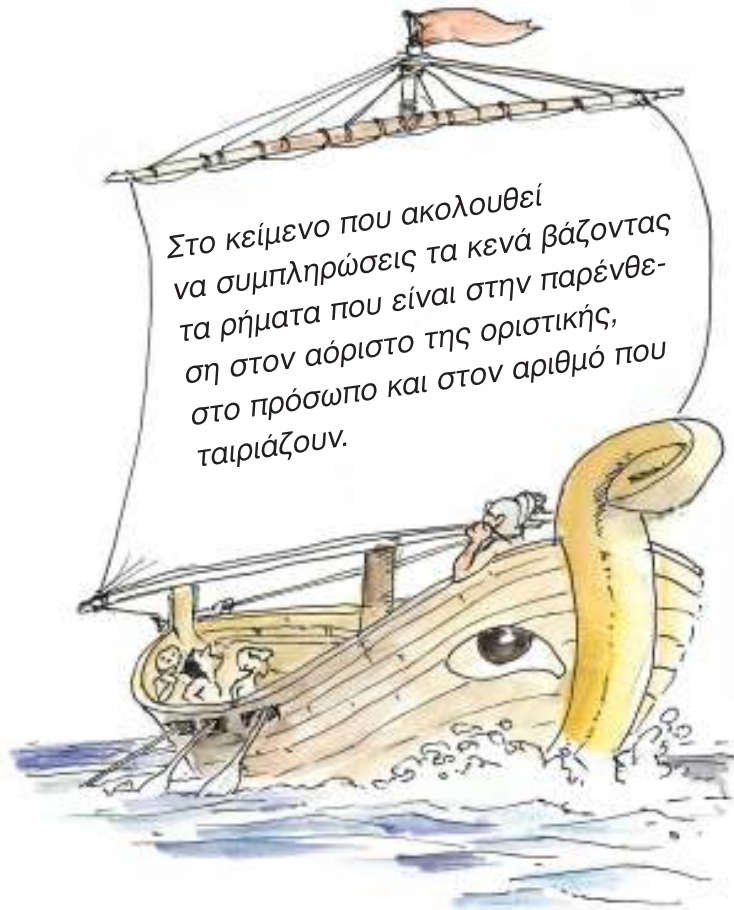

Ο Οδυσσέας **έμεινε** (μένω) επτά χρόνια στο νησί της νύμφης Καλυψώς και οι θεοί _____ (αποφασίζω) τον γυρισμό του στην Ιθάκη. Με τη βοήθεια της νύμφης, ο Οδυσσέας _____ (κατασκευάζω) μια σχεδιά, _____ (παίρνω) τρόφιμα και _____ (ανοίγω) πανιά.

Όμως ο θεός της θάλασσας, ο Ποσειδώνας, ήταν ακόμη οργισμένος εναντίον του Οδυσσέα. _____ (Σηκώνω) φουρτούνα, που _____ (διαλύω) τη σχεδιά του, και ο Οδυσσέας βρέθηκε ναυαγός στο νησί των Φαιάκων. Εδώ _____ (συναντάω) τη βασιλοπούλα Ναυσικά, που τον _____ (οδηγώ) στο παλάτι του πατέρα της Αλκίνοου, όπου τον _____ (φιλοξενώ) με τιμές.

Όταν τους _____ (φανερώνω) ποιος είναι, _____ (αρματώνω) ένα καράβι, _____ (βάζω) μέσα πολλά δώρα και τον _____ (στέλνω) στην Ιθάκη. Όταν _____ (φτάνω) στην πατρίδα του, η Αθηνά τον _____ (μεταμορφώνω) σε γέροντα ζητιάνο, για να μην τον γνωρίσουν. Πρώτα _____ (πηγαίνω) και _____ (βρίσκω) τον χοιροβοσκό Εύμαιο και εκεί φανερώθηκε στον γιο του Τηλέμαχο.

(Ιστορία Γ' Δημοτικού, Αθήνα, ΟΕΣΒ, έκδ. Ι', 1995, σελ. 182-183)

Στο παρακάτω κείμενο να υπογραμμίσεις τα επίθετα και στη συνέχεια να τα γράψεις στον πίνακα που ακολουθεί.

Τα γοργά κι ευκίνητα καράβια των Αχαιών σχίζανε τα καταγάλανα νερά και τα λευκά πανιά τους τα φούσκωναν οι άνεμοι.

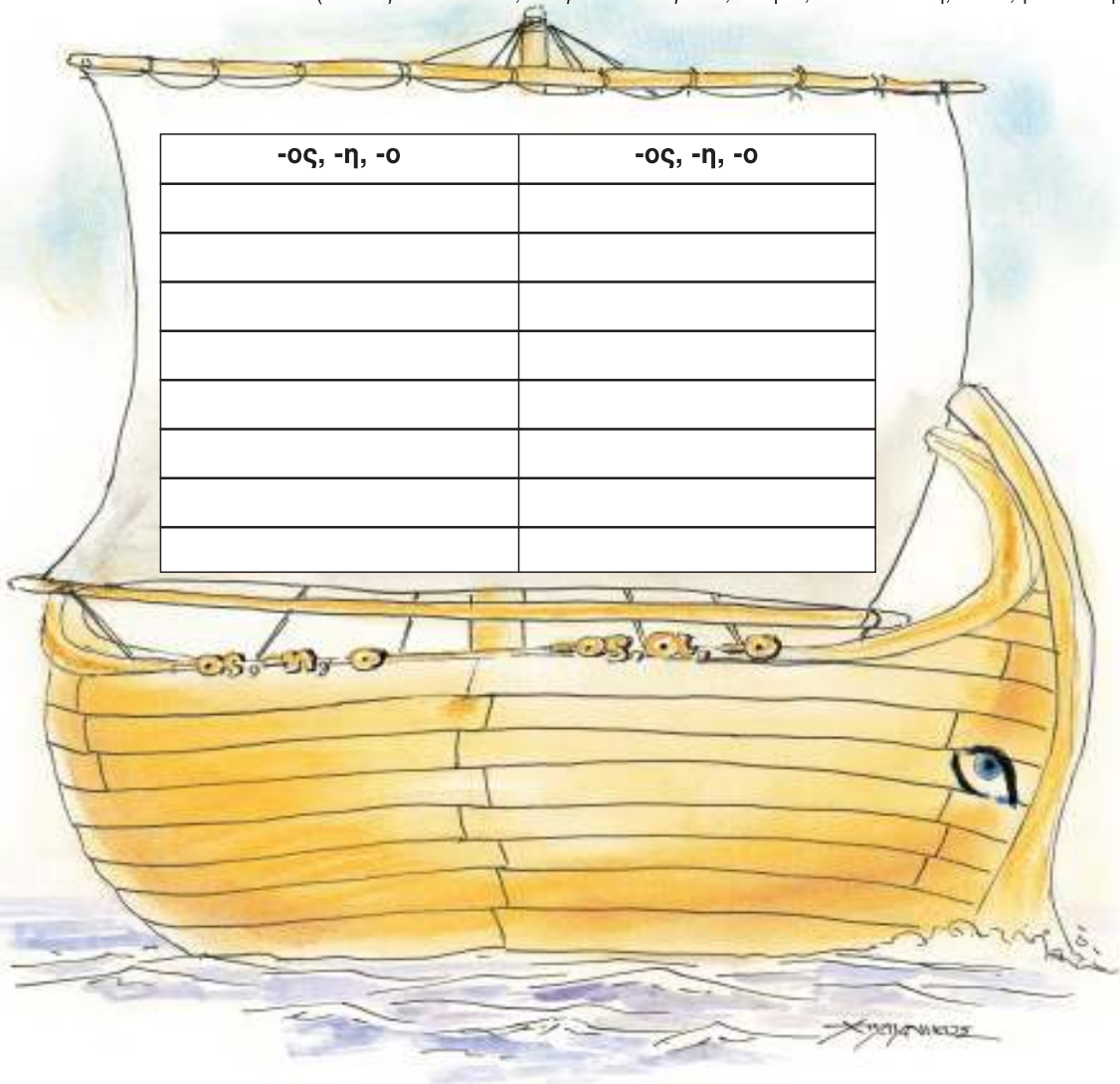
Σε λίγες ημέρες θα αράζανε στις ακτές της Μικράς Ασίας και η προσπάθεια να κυριέψουνη την Τροία θα άρχιζε.

Όλοι τους, από τον Αγαμέμνονα ως και τον τελευταίο στρατιώτη, ξέρανε πόσο δύσκολος θα ήτανε ο αγώνας. Μα η επιθυμία να απολαύσουνε τα πλούτη που σωριαζόντουσαν στα ανάκτορα και στα αρχοντικά των Τρώων τούς εμπύχωνε.

Κι έπειτα, ήταν η Ελένη. Η ντροπή για την αρπαγή της από το παλάτι της Σπάρτης έπρεπε να ξεπλυθεί.

Τα γοργά κι ευκίνητα καράβια των Αχαιών κουβάλαγαν στα αμπάρια τους καλοακονισμένα σπαθιά και μυτερά δόρατα και ασπίδες, και περικεφαλαίες στολισμένες με ιερά σύμβολα. Και πάνω στα καταστρώματα περιμένανε την ώρα να ξεχυθούνε κατά τα ψηλά τείχη της Τροίας φημισμένοι πολεμιστές, ξακουστοί ήρωες, ατρόμητοι άντρες. Ο Αγαμέμνονας, ο Αχιλλέας, ο Μενέλαος, ο Οδυσσέας, ο Αϊάντας, ο Φιλοκτήτης κι άλλοι ακόμα, κι άλλοι...

(Μάνος Κοντολέων, Πέτρινα καθίσματα, Αθήνα, εκδ. Πατάκη, 1996, με αλλαγές)

Ο ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ

Ο θεός Ποσειδώνας ζεύει τα άλογά του με τα χάλκινα πόδια, με το γοργό το πέταμα, με την πλούσια χρυσή χαίτη. Βάζει τη χρυσαφένια του αρματωσιά, αρπάζει ένα αστραφτερό μαστίγιο, ανεβαίνει στο άρμα του και το ρίχνει στα κύματα. Στον βυθό της θάλασσας αναπηδούν φοβισμένα τα τέρατα που βγήκαν από τις φωλιές τους. Αναγνωρίζουν τον άρχοντά τους! Η θάλασσα, πλημμυρισμένη από χαρά, ανοίγει την αγκαλιά της στο πέρασμά του· είναι ο αφέντης της!

(Ιστορία Γ΄ Δημοτικού, Αθήνα, ΟΕΣΒ, έκδ. Ι΄, 1995, σελ. 112)

Στο παραπάνω κείμενο να υπογραμμίσεις τα επίθετα και να γράψεις τα τρία γένη.

Στη σελίδα αυτή βλέπεις κάποιες εικόνες.
Όμως λείπουν τα λόγια. Μπορείς να γράψεις κάτι εσύ,
φτιάχνοντας μια ιστοριούλα. (Π.χ. **Κάποτε ήταν ένας
φτωχός άνθρωπος, που κρύωνε και πεινούσε...**)

Σε αυτό το κρυπτόλεξο υπάρχουν 15 ρήματα που βρίσκονται στον αόριστο της οριστικής. Μπορείς να τα βρεις;

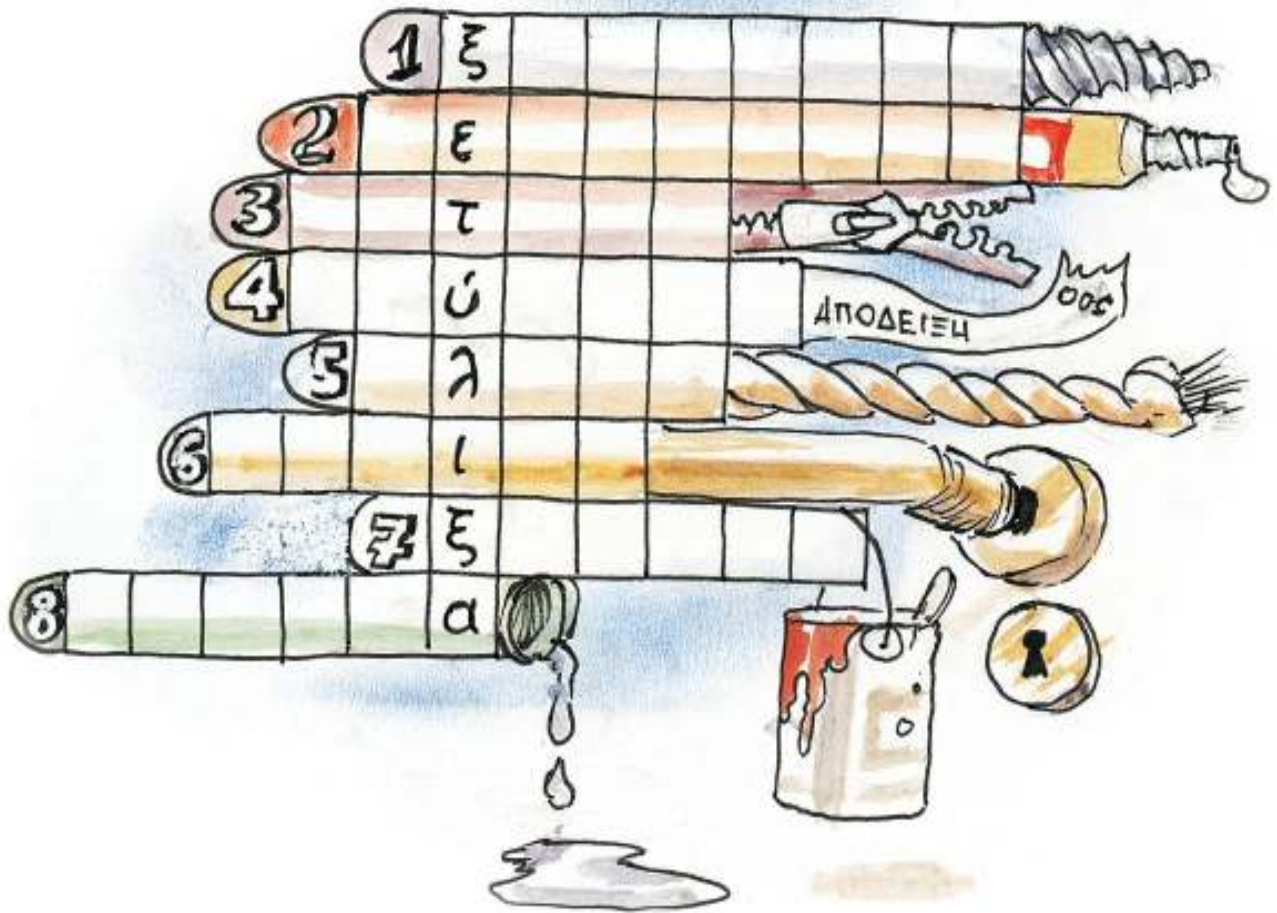

Η ακροστιχίδα της λέξης «ξετύλιξα».

1. Το αντίθετο της λέξης «βίδωσα».
2. Το αντίθετο της λέξης «κόλλησα».
3. Το αντίθετο της λέξης «έγδυσα».
4. Το αντίθετο της λέξης «αγόρασα».
5. Το αντίθετο της λέξης «έδεσα».
6. Το αντίθετο της λέξης «έκλεισα».
7. Το αντίθετο της λέξης «έβαψα».
8. Το αντίθετο της λέξης «άδειασα».